

Февруари, 2015

Доклад за
последваща оценка
на Общински план за
развитие на община
Алфатар за периода
2007-2013 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

СЪДЪРЖАНИЕ:	1
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ	5
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ	6
I. УВОД	7
1. Нормативно основание за извършване на последващата оценка	7
2. Цели и задачи на разработване на последващата оценка.....	8
II. ФАЗИ, ПОДХОДИ И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА	10
III. УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ И НАБЛЮДЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ	15
1. Междинна оценка на Областна стратегия за развитие на област Силистра 2005-2015 г.....	15
2. Мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007- 2013 г.	16
IV. ИНФОРМАЦИЯ, ПУБЛИЧНОСТ И ПАРТНЬОРСТВО НА ОПР НА ОБЩИНА АЛФАТАР 2007-2013 Г.	21
V. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ	24
Оценителен въпрос V.1. Каква е степента на постигане на Приоритет 1?.....	25
Оценителен въпрос V.2. Каква е степента на постигане на Приоритет 2?.....	27
Оценителен въпрос V.3. Каква е степента на постигане на Приоритет 3?.....	30
Оценителен въпрос V.4. Каква е степента на постигане на Приоритет 4?.....	32
Оценителен въпрос V.5. Каква е устойчивостта на осъществените инвестиции?.....	35
VI. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	36
Оценителен въпрос VI.1. Каква е оценката на въздействието по отношение на демографските и жилищни индикатори?.....	36
Оценителен въпрос VI.2. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за пазара на труда?.....	39
Оценителен въпрос VI.3. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за развитието на социалната сфера и инфраструктура?.....	43
Оценителен въпрос VI.4. Каква е оценката на въздействието по отношение на икономическите индикатори?	51
Оценителен въпрос VI.5. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за опазване на околна среда и техническа инфраструктура?	60
Оценителен въпрос VI.6. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за развитие на административния капацитет?	65
VII. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ	69
Оценителен въпрос VII. 1. . Каква е ефективността (сравнителна ефективност) и ефикасността (икономическа ефективност) на използваните ресурси?	69

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Оценителен въпрос VII. 2. Каква е полезността на използваните ресурси?	72
Оценителен въпрос VII. 3. Каква е икономичността на използваните ресурси?	73
VIII. ОСНОВНИ ФАКТОРИ ОКАЗАЛИ КЛЮЧОВО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г....	74
IX. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ.....	81
X. ПРИЛОЖЕНИЯ	85

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ГИС	Географски информационни системи
ДБ/ЦБ	Държавен/Централен бюджет
ДИ	Други източници (дарения, съфинансиране, фондове на други финансови инструменти)
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕС	Европейски съюз
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове на ЕС
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закона за регионалното развитие
КБ	Проект "Красива България"; Министерство на труда и социалната политика
МИГ	Местна инициативна група
МКВП	Междуетатствена комисия за възстановяване и подпомагане
МО	Междинна оценка
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОБ	Общински бюджет
ОПАК	Оперативна програма "Административен капацитет" 2007-2013 г.
ОПОС	Оперативна програма "Околна среда" 2007-2013 г.
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г.
ОПРКБИ	Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007-2013 г.
ОПРЧР	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2007-2013 г.
ОССЗ	Областна служба за съвети в земеделието
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПО	Последваща оценка
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионално развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
РПР	Регионален план за развитие

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

САПАРД	Предприсъединителна програма на ЕС
СЦР	Северен централен район
СРМ	Свободни работни места
ТСУ	Териториално и селищно устройство
ФАР	Предприсъединителна програма на ЕС
ФЕС	Фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР)
ЧФФ	Частни фондове, фирми

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1. Методика за качествена оценка на количествени показатели	24
Таблица 2. Основни демографски показатели за община Алфатар	37
Таблица 3. Основни характеристики на жилищата	38
Таблица 4. Осигуреност на обитаваните жилища с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и достъп до интернет	38
Таблица 5. Брой безработни и средно равнище на безработицата в община Алфатар	39
Таблица 6. Брой регистрирани безработни.....	40
Таблица 7. Брой регистрирани търсещи работа лица в община Алфатар	41
Таблица 8. Основни индикатори в сферата на образованието	44
Таблица 9. Основни индикатори в сферата на здравеопазването	46
Таблица 10. Индикатори за икономическо развитие	52
Таблица 11. Земеделие в община Алфатар	55
Таблица 12. Земеделски култури в община Алфатар	56
Таблица 13. Основни индикатори за техническа инфраструктура и околна среда	61
Таблица 14. Ефективност и ефикасност на приоритетите в изпълнение на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.	70
Таблица 15. Оценка на обезпечеността на областите на политика с действащи стратегически (програмни) документи към 2013 г.	79

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1. Дейности по управление на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г. .	20
Фигура 2. Оценка на степента на информираност за целите, мерките, дейностите за развитие на общината, включени в ОПР 2007-2013 г.	21
Фигура 3. Оценка на достатъчността на информацията за ОПР 2007-2013 г. спрямо потребностите и интересите.....	22
Фигура 4. Оценка на осигуряването на заетост за жителите и нови работни места в община Алфатар	42
Фигура 5. Оценка на настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на образованието през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.	45
Фигура 6. Оценка на настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на здравеопазването в общината през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.	47
Фигура 7. Оценка на настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на социалните услуги през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.	48
Фигура 8. Оценка на настъпилите промени по отношение на опазването на културните и природни ценности през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.	49
Фигура 9. Оценка на настъпилите промени по отношение на развитието на спорта в общината през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.	51
Фигура 10. Оценка за настъпилите промени по отношение на развитието на бизнеса и предприемачеството в община Алфатар	53
Фигура 11. Оценка на настъпилите промени по отношение на развитието на туризма в общината през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.	54
Фигура 12. Оценка за настъпилите промени по отношение на екологичното състояние и рисковете в община Алфатар	63
Фигура 13. Оценка за настъпилите промени по отношение на техническата инфраструктура в община Алфатар	64
Фигура 14. Оценка за настъпилите промени по отношение на благоустрояването и сигурността на публичните пространства в община Алфатар	65
Фигура 15. Оценка за настъпилите промени по отношение развитието на административния капацитет в община Алфатар	68
Фигура 16. Финансова тежест на приоритетите в ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.	71
Фигура 17. Източници на финансиране на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.	71
Фигура 18. Оценка провежданата политика за регионално и местно развитие на община Алфатар	73
Фигура 19. Оценка на степента на влияние на влизането на България в ЕС и достъпът до финансови средства от европейски фондове върху положителното развитие общината....	74
Фигура 20. Оценка относно проектната активност на заинтересованите страни в община Алфатар за устойчиво развитие на територията	77
Фигура 21. Оценка на заинтересоваността и участието на местната общност във връзка с провежданите дейности по реализация на ОПР 2007-2013 г.	78

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.

I. УВОД

Настоящият доклад представя резултатите от Последващата оценка на Общинския план за развитие (ОПР) на община Алфатар 2007-2013 г. Изготвен е от „Българска асоциация на микропредприятията” (Изпълнител) в изпълнение на Договор с Община Алфатар и в съответствие с нормативните разпоредби, регулиращи провеждането на регионална политика в Република България и изискванията последващата оценка да се разработва от експерти, които са независими от органа на изпълнение на ОПР на община Алфатар 2007-2013 г. – Кмета на Община Алфатар и органа за наблюдение на изпълнението – Общински съвет – Алфатар.

1. Нормативно основание за извършване на последващата оценка

Общинският план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г. е бил основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът е очертавал средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години. Предмет на анализ и оценка са постигнатите резултати в процеса на изпълнение на стратегиите и плана за развитие с фокус ефективността и ефикасността на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионално и местно развитие. В чл. 34, ал. 1 от Закона за регионалното развитие се регламентира извършването на последваща оценка не по-късно от една година след изтичането на периода на действие на стратегическите планове и в частност на Общинския план за развитие. Съгласно чл. 34, ал. 2 от същия нормативен акт последващата оценка включва:

- оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
- оценка на общото въздействие;
- оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Последващата оценка предоставя информация за ефективността и ефикасността на провежданата политика, като съществена част от нея заемат индикаторите за оценка на

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.

изпълнението и мерките за мониторинг и контрол. Целта на тази оценка е да се прецени въздействието от изпълнението на общинския план и да се подобри процеса на планиране за следващия период, като се отчетат както постигнатия напредък, така и негативните ефекти.

2. Цели и задачи на разработване на последващата оценка

Последващата оценка на изпълнение на стратегическите документи представлява неразделна част от цикъла на стратегическо регионално планиране. Тя има за цел не само да констатира нивото на постигане на залегналите цели, приоритети и мерки в стратегическия документ, но и да послужи като коректив на цялостния процес на развитие и управление на територията. Тази външна и независима оценка дава една добра основа за качествено планиране и последващо надграждане, както и препоръки за последващо актуализиране на ОПР на община Алфатар за периода 2014-2020 г.

Продуктът от реализацията на дейността ще подобри процеса на разработване на местни стратегически документи, които ще действат през следващия програмен период.

Чрез заключителните оценки се прави рекапитулация на цялостната реализация на политиката/програмата, на получените резултати и осъществените въздействия. Те имат за цел да установят как са използвани обществените ресурси, каква е ефикасността на извършените интервенции, в каква степен са постигнати предвидените цели. Анализират се факторите за постигнатия успех или провал, за устойчивостта на резултатите и въздействията на политиката/програмата. Правят се обобщени изводи, които могат да бъдат валидни и при реализацията на други сходни политики или програми.

Оценката на въздействието е изключително сложен процес. Извършването ѝ от независими външни експерти осигурява по-голяма степен на обективност, независимост, откритост и прозрачност в процеса на оценяване и резултатите от него.

За постигането на целта на последващата оценка и с оглед нормативните разпоредби са изпълнени следните задачи:

- Представяне на резултатите от наблюдението и мониторинга на ОПР 2007-2013 г.;
- Извършена оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите на ОПР на община Алфатар 2007-2013 г.;

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- Извършена оценка на общото въздействие на ОПР на община Алфатар 2007-2013 г.;
- Извършена оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси на ОПР на община Алфатар 2007-2013 г.;
- Представени са изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

При изготвянето на последващата оценка Изпълнителят е взел предвид и съблюдавал изискванията на Закона за регионалното развитие и на Правилника за неговото прилагане и е координирал разработването на последващата оценка с Възложителя (Община Алфатар).

Основните критерии, които са използвани при последващата оценка, са критериите за **приложимост, обоснованост, ефективност, ефикасност, полезност, икономичност, въздействие и устойчивост.**

Провеждането на съгласувана политика за регионално и местно развитие ще бъде от изключително значение за управлението на регионалното развитие в бъдещите периоди. На тази база се предоставя възможност за извършване на сравнителен анализ и оценка за развитието на общината през отделните етапи на съответния планов период.

II. ФАЗИ, ПОДХОДИ И МЕТОДИ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОЦЕНКАТА

Изготвянето на оценката премина през следните *последователни фази*:

- 1. Идентифициране на проблемната ситуация.** Разбирането на проблемната ситуация включва идентифицирането на липсващото познание, което оценката може да предостави. Тук Изпълнителят избра методика от оценителни въпроси, по които да извърши оценката. На нейна база са идентифицирани информационните празноти, които следва да се запълнят, като се събере информация и се подложи на анализ. Крайният продукт – докладът с оценката, ще съдейства при разработването на политиката за местно и регионално развитие, формулирането на определени коригиращи решения, планиране на последващи действия и др.;
- 2. Анализ на заинтересованите страни.** Чрез идентифициране на оценителните въпроси се установи липсващото познание и се премина към втората фаза на оценката – анализ на заинтересованите лица, организации и институции. От прецизното идентифициране и анализ на заинтересованите страни и от прилагането на най-подходящата стратегия за обхващането и включването им в процеса на оценката на политиката зависи и тяхната ефективност. Тук бе използвана и обновена база-данни със заинтересовани страни.
- 3. Подготовка на оценката.** Следваща стъпка е провеждане на анкетно проучване сред граждани на община Алфатар (Вж. *Приложение 1. Проучване на общественото мнение относно изпълнението на Общински план за развитие (ОПР) на община Алфатар за периода 2007-2013 г.*). Проучването бе осъществено през месец декември 2014 г. и бе публично обявено на сайта на Община Алфатар и разпространено сред наличните контакти на заинтересованите страни.
- 4. Събиране на данни.** Тук се включва събирането на първична и вторична информация чрез различни методи. След като бяха идентифицирани проблемните области екипът, изготвил Последващата оценка, изготви въпросници до ангажираните институции за набиране на входяща информация за изготвянето ѝ. По този начин се набави необходимата статистическа, фактологическа и финансова информация за оценките на общото въздействие, степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите и

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

ефективността и ефикасността на използваните ресурси. Липсата на информация пък е основен ограничител за изготвянето на пълна оценка.

През тази фаза бяха **проучени** основно следните общински, регионални, областни, национални и европейски **документи**:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.);
- Методика за изготвяне на междинна оценка на областна стратегия за развитие, 2009 г. - МРРБ;
- Методически указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройство за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г.;
- Стратегия „Европа 2020” на ЕС;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Регламентите на ЕС за инструментите и правилата за финансиране на политиката за сближаване през периода 2014-2020 г.;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014-2020 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Национална концепция за пространствено развитие 2012-2025 г.;
- Проекти на оперативните програми за периода 2014–2020 г.;
- Националната стратегия за регионално развитие на България за периода 2012-2022 г.;
- Доклад за резултатите от междинната оценка на Регионалния план за развитие на Северен централен район от ниво 2 за периода 2007-2009 г.;
- Актуализиран документ за изпълнение на Регионалния план за развитие на Северен централен район 2011-2013 г.;
- Регионален план за развитие на Северен централен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г.;
- Областна стратегия за развитие на област Силистра за периода 2005-2015;

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- Междинна оценка на Областната стратегия за развитие на област Силистра 2005-2015 г.;
- Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.;
- Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2014-2020 г.;
- Планове, програми и стратегии на община Алфатар с хоризонт до 2013 г.;
- Справки, годишни доклади и отчети на Община Алфатар.

Други използвани **источници на информация** са както следва:

- ИСУН – Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България;
- Официални данни и статистическа информация от ТСБ - гр. Силистра, ДБТ - гр. Дулово; РИОСВ – гр. Русе;
- Нормативни и поднормативни актове;
- Интернет сайтове и портали: Община Алфатар, НСИ, АЗ, ОПОС, ОПАК, ОПРР, ОПРЧР, ОПРКБИ, ПРСР и други.

5. Анализ и интерпретация на информацията. Тук се включват дейностите по същинско оценяване на показателите. През тази фаза бе извършено обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация. Изготвена беше последващата оценка на ОПР, резултатите от която са описани в настоящия документ. За оценката на общото въздействие се сравняваха заложените показатели в ОПР и тези в европейските, националните, регионалните и областните стратегии. Тук се прилага графичния метод. При възникнали въпроси се потърси съдействието на Общинска администрация-Алфатар. Направените допълнения, коментари и забележки от страна на администрацията са взети под внимание и са включени в Последващата оценка.

6. Вграждане на резултатите в политиката за местно и регионално развитие. Тук се включват дейностите по представяне на конкретни изводи и препоръки.

При изготвянето на оценката са използвани следните **подходи и методи**:

- **Системният подход** - базов методологически подход, използван в стратегическото планиране. Съгласно него територията на общината се разглежда като система, т.е. като цялостна съвкупност от компоненти, които при определени условия действат като едно цяло, т.е. осигурява се устойчиво развитие. От гледна точка на системния подход стратегията се вижда като

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

формирани на определени условия и подходи на действие, като следствие от които се осъществява безпроблемно функциониране на системата;

- **Аналитичен подход** – съдържанието на същия е в „разбиването“ на данните по определени критерии, чрез които се изразява същността на фактите, „изобразяващи“ факторите и ресурсите, определящи развитието и функционирането на определен обект;
- **Логически подход** – всяка система „работи“ въз основа на определени зависимости и схеми, т. е. притежава своя логика. Съответно логическият подход предполага разкриването на тази схема и зависимости. Знанието за тях дава възможност да се структурират условията и подходите на въздействие;
- **Сравнителен подход** – сравнението между аналогични обекти дава ново знание, чрез което да се разкрият същностни черти на разглежданата система;
- **Проучване** - проучване на документи, информация и данни от различни източници;
- **Анализ и синтез** – анализира се базовата входяща информация и данни и се обобщават резултатите за нивото на въздействие на изпълнение на ОПР;
- **Сравнение** – сравняват се данни, факти, показатели и резултати. На база на сравнението се правят изводи и препоръки;
- **Графичен метод** – за изобразяване на данни, факти, тенденции чрез геометрически изображения на функционална зависимост с помощта на линии на равнината.

При изготвянето на последващата оценка на Общинския план за развитие на община Алфатар са приложени следните основни принципи:

- **Адекватност** - оценката изследва съответствието на постигнатите резултати с планираните нужди и очакванията на етапа планиране;
- **Релевантност**, като принцип покрива анализ на целите и тяхната адекватност на социално-икономическия контекст през оценявания период;
- **Ефикасност** - анализирана е връзката между използваните ресурси и постигнатите резултати и ефекти с постигнатите резултати по съответните приоритети, цели и мерки;

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- **Ефективност** - анализът се концентрира върху оценка на приноса на приоритетните направления и цели удовлетворяване на идентифицираните проблеми, очаквания и нужди;
- **Устойчивост на резултатите** - направена е преценка до каква степен може да се очаква, че постигнатите резултати и ефекти ще запазят своята устойчивост и ще имат дълготраен ефект върху жителите на общината.

Основната база, въз основа на която е изготвена последващата оценка на Общинския план за развитие на община Алфатар, са набора от индикатори за въздействие за ефект и за резултат, заложили още на етап разработване на общинския план за развитие.

Изпълнителят е извършил оценката на база на надеждни статистически, фактологически и финансови данни от официалните източници на информация и от данни, получени от проведено собствено проучване.

В структурно отношение оценката е извършена на базата на *основните оценителни въпроси и препоръки*, застъпени в „*Методика за изготвяне на междинна оценка на областна стратегия за развитие, 2009 г. МРРБ*”, тъй като не са издавани други конкретни насоки за извършване на последваща оценка. С оглед на разликите при изготвяне на междинна и последваща оценка са настъпили и промени в оценителните въпроси, като някои от тях не са изследвани, а други са добавени от Изпълнителя. Отделните тематични раздели следят структурата на Общински план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г.

Последващата оценка на изпълнението на ОПР е първи документ от този порядък за община Алфатар, поради настъпилите съществени промени в методологията на планиране, във връзка с подготовката и членството на България в Европейския съюз, приемането и въвеждането на концепцията за стратегическо управление и програмен подход, обвързани с интеграционните перспективи, политиката на кохезия и идеите на регионализма.

III. УПРАВЛЕНИЕ, МОНИТОРИНГ И НАБЛЮДЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

В обобщение са представени резултатите от управлението, наблюдението и мониторинга на ОПР 2007-2013 г. и на съпътстващите го документи. Тук следва да се отбележи, че не е изготвена Междинна оценка и Актуализация на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.

1. Междинна оценка на Областна стратегия за развитие на област Силистра 2005-2015 г.

Изготвянето на междинната оценка на Областна стратегия за развитие на област Силистра е част от етапа на мониторинг и наблюдение на изпълнението на плановете за развитие на общинско ниво.

Докладът за междинната оценка на „Областна стратегия за развитие на област Силистра 2005–2015 г.“ проследява изпълнението на стратегията за развитие на областта до 2010 г. В него се констатира и оценява качеството на стратегията и се допринася за стимулиране на процесите, свързани с развитието на територията в бъдеще. Разгледани са основните проекти на община Алфатар, които са в съответствие със заложените приоритети в плана. Посочени са както изпълнените, така и неизпълнени проекти на община Алфатар спрямо приоритетните цели в стратегията за развитие.

При проследяване на тенденциите на развитие се е установило, че през периода 2005-2010 г. е налице напредък в следните сфери – социални услуги, образование и изграждане на базисна инфраструктура. Известни успехи са постигнати в преодоляването на различията на регионално ниво, но те все още са недостатъчни. Необходими са мерки за насърчаване на местното икономическо развитие и повишаване на конкурентоспособността на регионалната икономика чрез повишаване на заетостта и производителността на труда.

Проектите, по които се извършват дейности в областта, са ориентирани към петте приоритета на ОСР, които са свързани с: изграждане на съвременна инфраструктура, развитие на диверсифицирана и конкурентоспособна икономическа инфраструктура, развитие на аграрния сектор, подобряване на жизнената среда и жизнения стандарт и укрепване на административния капацитет. Преобладават проектите за подобряване качеството на живот, изпълнявани по ОП “Развитие на човешките ресурси”, ОП

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.

„Конкурентоспособност“ и ОП „Околна среда“. В частност, за община Алфатар се изпълняват проекти, свързани с изграждане на инфраструктура за третиране на отпадъци, изграждане на водопроводна и канализационна инсталация, ремонт и подобряване на пътната инфраструктура, както и проекти за подобряване на енергийната ефективност на сградите.

Очевидна в общините е липсата на достатъчен административен капацитет, който компетентно и отговорно да ръководи процеса по изпълнение на ОПР и свързаните с него дейности. Необходими са и мерки за активизиране и разширяване на сътрудничеството с други региони в ЕС, както и мерки за подобряване проектната активност на общините.

За подпомагане бъдещото развитие на областта е необходимо да се предприемат действия за насърчаване на „зелените“ нисковъглеродни технологии в индустриите и в битата, модернизиране и развитие на базисната инфраструктура с акцент върху транспортната инфраструктура и диверсифициране на енергийната инфраструктура, развитие на електронното управление, насърчаване на приобщаващ икономически растеж, включващ равнопоставено участие на социалните групи и създаване и развитие на конкурентоспособен регионален туристически пазар.

2. Мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г.

Съгласно ЗРР, мониторингът и наблюдението на изпълнението на ОПР е в правомощията на Общинска администрация, Общински съвет на община Алфатар и Кметът на общината.

В ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г. е заложено Общинския съвет да вземе решение за създаване, по предложение на Кмета, на **Работна група за наблюдение** на плана. Въз основа взетото решение кметът издава заповед за нейното създаване. Групата за наблюдение следва да включва представители на съвета и експерти от състава на общинската администрация, като организацията и функционирането ѝ се регламентират с решение на ОбС (Наредбата за текущо управление на реализацията на общинския план за развитие).

Постоянната работна група изпълнява следните задачи:

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- Утвърждава, изменя и допълва индикаторите за наблюдение на изпълнението на плана;
- Ежегодно изготвя доклад за постигнатия напредък за реализиране на целите и приоритетите на плана;
- Анализира резултатите от изпълнението на специфичните цели, мерки и проекти, заложи в плана;
- Анализира всички проблеми, възникнали в процеса на изпълнение на плана, както и мерките, взети за преодоляването им;
- Прави предложения за предприемане на конкретни действия с цел осигуряване на ефективност при неговото изпълнение.

В рамките на дейността си групата за наблюдение трябва да изготвя регулярни или конкретни отчети, които да предоставя на съвета и кмета на общината. В отчетите се оценява прогресът при реализацията на плана и изпълнението на показателите и индикаторите.

В процеса на разработване на ОПР 2007-2013 г., е установено, че със заповед №РД – 079 от 13.03.2012 г. на кмета на общината за 2011 г. е определена Работна група за наблюдение на ОПР 2007-2013 на община Алфатар, която да разработи „Индикатори за оценка на реализацията на Плана за развитие“, по които всяка година да се извършва оценка на неговата ефективност. Също така, със заповед №РД – 071 от 04.03.2013 г. на кмета на общината за 2012 г. е определена нова Работна група за наблюдение на ОПР 2007-2013 на община Алфатар за обобщаване на информацията за индикаторите за изпълнение на целите и приоритетите на ОПР.

Наблюдението на ОПР 2007-2013 г. се е осъществявало и от **Общински съвет-Алфатар**, посредством приемането на годишните отчети на кмета на община Алфатар за изпълнението на плана за развитие.

За периода 2007-2013 г. няма разработена и приета конкретна система за управление и контрол на реализацията на ОПР. Текущото управление на изпълнението на общинския план за развитие на община Алфатар се осъществява от общинската администрация, кмета и общинския съвет на общината.

В ОПР 2007-2013 г. на община Алфатар са посочени „Основни индикатори на Общинския план за развитие (ОПР) и Програмата за реализация на Общинския план за развитие (ПРОПР)“. Такива индикатори не са допълнително приемани/посочени в

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

годишните отчети за изпълнение на ОПР. При посочените показатели липсват базова стойност, междинна стойност и крайна стойност към 2013 г., които да подлежат на оценка, което затруднява изготвянето на настоящия документ.

Разпоредбите, залегнали в чл. 23, ал. 4 от ЗРР и чл. 91, ал. 4 от ППЗРР, регламентират изготвянето на годишен доклад за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие и внасянето му за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. В чл. 91, ал. 8 от ППЗРР е регламентирано съдържанието на Годишния доклад за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие, който трябва да включва:

1. общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
2. постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
3. действията, предприети от компетентните органи, с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:
  - а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
  - б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
  - в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;
  - г) мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината;
  - д) мерките за прилагане принципа на партньорство;
  - е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година.
4. заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

В процеса на изпълнението на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г. не са настъпили изменения в документа.

В допълнение, в резултат на изпълнението на мерките и приоритетите са наложени съответните промени във финансовото им обезпечаване.

Процедурата, по която се е осъществявало наблюдението на изпълнението ОПР на община Алфатар, следва упоменатите разпоредби в ЗРР и ППЗРР, като

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

позволява периодичното проследяване на дейностите по изпълнение на ОПР и подпомага изготвянето на последващата оценка.

Според разпоредбите на ППЗРР, чл. 91, ал. 5 информацията и данните, свързани с наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие, се въвеждат в единната информационна система за управление на регионалното развитие. ***Към датата на изготвяне на последващата оценка (февруари 2015 г.) такава система все още не е изготвена от МРР и не функционира.***

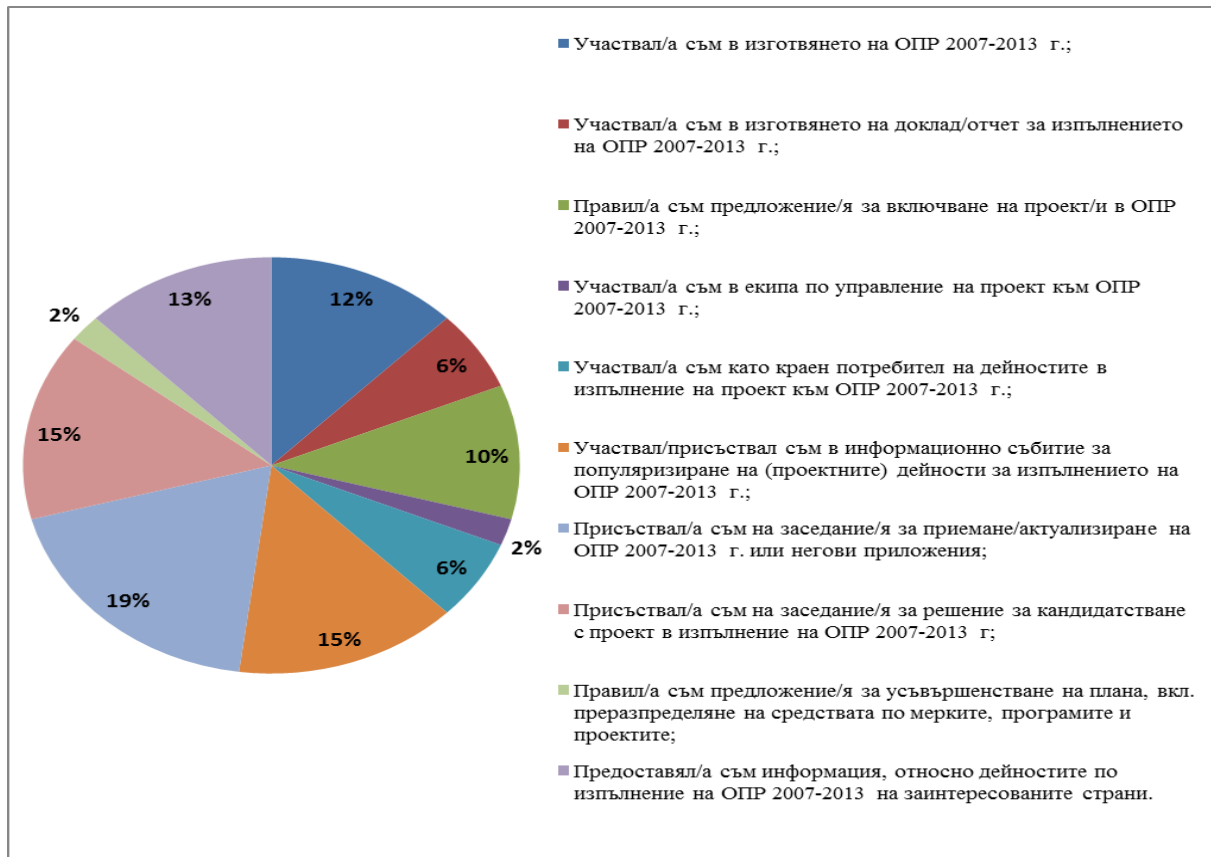
В резултат на извършване на последващата оценка беше установено, че Община Алфатар е изготвяла годишни доклади за наблюдение на изпълнението на ОПР 2007-2013 г. Също така, спрямо разпоредбите на ППЗРР, чл. 91, ал. 7 - ***Общината е задължена да изготвя и предоставя копие от доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие на председателя на областния съвет за развитие на област Силистра в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.*** Към края на 2013 г. такива доклади са разработени от общината.

В Община Алфатар се използва система за финансово управление и контрол, чрез която се извършва подготовката и подбора на проекти за кандидатстване за финансиране, както и мониторинг и контрол на изпълнението на проектите. Инвестиционните проекти, залегнали в ОПР 2007-2013 г., намират отражение в капиталовата програма на Общината, представляваща неразделна част от бюджета на Община Алфатар за съответната година. Тяхното изпълнение се докладва ежегодно, както с отчета за изпълнение на бюджета, така и с отчетите за изпълнение на секторните стратегии и програми. Неинвестиционните проекти, залегнали в ОПР 2007-2013 г. и секторните програмни и стратегически документи, се докладват ежегодно с отчитането на програмните документи.

Най-честите дейности по администрирането, наблюдението и изпълнението на ОПР 2007-2013 г. на община Алфатар са представени на фигура 1.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 1. Дейности по управление на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.¹

Данните от проучването сочат, че най-голям дял от анкетираните са присъствали на заседание за приемане или актуализиране на ОПР 2007-2013 и негови приложения, заседание за решение за кандидатстване с проект в изпълнение на ОПР, участвали са в информационно събитие за популяризиране на дейностите за изпълнение на ОПР, както и са участвали в екип по управление на проект, включен в ОПР.

¹ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

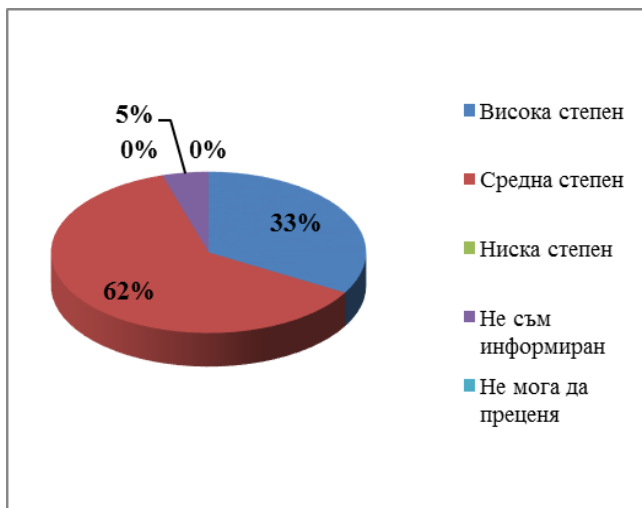
IV. ИНФОРМАЦИЯ, ПУБЛИЧНОСТ И ПАРТНЬОРСТВО НА ОПР НА ОБЩИНА АЛФАТАР 2007-2013 Г.

Основни принципи, които се прилагат при провеждане на политиката за регионално развитие, са принципите за информираност, партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на процесите на планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка.

В проведеното анкетно проучване бяха зададени редица въпроси относно необходимостта от информираност на гражданите на община Алфатар по отношение изпълнението на ОПР и познаването на документа.

Всички анкетирани, участвали в проучването, желаят да получават информация, свързана с ОПР, относно конкретни проекти в близост до населено им място и такава по отношение на усвоените средства.

Оценката за степента на информираност за целите, мерките, дейностите за развитие на общината, включени в ОПР 2007-2013 г. е представена на фигура 2:

Фигура 2. Оценка на степента на информираност за целите, мерките, дейностите за развитие на общината, включени в ОПР 2007-2013 г.²

² Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

От представената информация може да се направи извод, че мнозинството от анкетираните са запознати в средна до висока степен със стратегията на плана. Незначителен е процентът (5%) на посочилите липсата на всякаква информация за плана.

Паралелната оценка на достатъчността на информацията спрямо потребностите и интересите на анкетираните лица е представена на фигура 3:

Фигура 3. Оценка на достатъчността на информацията за ОПР 2007-2013 г. спрямо потребностите и интересите³

Видно от фигурата е, че повече от половината (62%) от участвалите в проучването граждани посочват, че информацията, с която разполагат към момента на проучването, спрямо интересите и потребностите им е по-скоро достатъчна. От друга страна, близо 30% от анкетираните считат, че не разполагат с достатъчно информация относно ОПР. 9% не могат да дадат мнение по въпроса.

По отношение на познаването на отчетността, докладите и справките във връзка с изпълнението на общинския план над половината от анкетираните (53%) са посочили, че са частично запознати, 23% са изцяло запознати, 18% посочват че има такива документи, но не са запознати с тях, а 6% са на мнение, че няма такива документи.

За прилагане **принципите на партньорство, информираност, публичност и прозрачност в Община Алфатар са предприети редица мерки, с които се цели по-ефективно управление на публичните средства/ресурси, повишаване на отчетността**

³ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

и отговорността и подобряване на условията за прилагането на принципите за открито и прозрачно управление.

В община Алфатар периодично са провеждани граждански форуми и срещи, на които са коментирани значими обществени проблеми, както и важни за развитието на общината документи - общински план за развитие, бюджет на общината, наредби и други.

Основен източник за информиране на обществото, ***публичност и прозрачност е официалната уеб страницата на Община Алфатар <http://alfatar.egov.bg/>***, в която се публикуват регулярно документи за публично обсъждане и приетите местни нормативни актове, стратегии и планове. В нея се публикува и информация за изпълняваните проекти, както се публикуват и документите, резултат от тяхното изпълнение. В процеса на изпълнение на проектите, в зависимост от изискванията на финансиращата програма, се провеждат задължителни мерки за информация и публичност като пресконференции, разпространение на рекламни материали, поставяне на билбордове, табели и други.

Както всички общини, така и община Алфатар, разчита на собствения си капацитет и ресурси за подготовката на проекти за финансиране, тяхното съфинансиране и изпълнение. От една страна, това означава при съставянето и приемането на годишните бюджети следва да се определят приоритети и да се предвиждат средства за разработване и съфинансиране на приоритетни проекти. От друга страна, това налага възприемане на активна позиция от общината за мобилизиране на ресурси чрез създаване на партньорства както с НПО, така и с частни фирми и/или други общини, което ще позволи обединяване на средства, ресурси и капацитет, които са необходими за реализация на проекти, финансирани от Европейските фондове и Оперативните програми.

Община Алфатар е участвала **като партньор на други общини** в следните проекти: с ***общините Кайнарджа и Ситово*** по проект „Обща земя“, както и с ***общините Борово, Бяла, Бяла Слатина, Видин, Гулянци, Две Могили, Димово, Долна Митрополия, Кнежа, Козлодуй, Левски, Мизия, Никопол, Ново село, Оряхово, Павликени, Полски Тръмбеш, Свищов, Силистра, Сливо поле, Тутракан и Хайредин*** по проект „Нека по-добре да се грижим за здравето на нашите деца, живеещи по поречието на река Дунав“.

В обобщение, можем да кажем, че принципите на информираност, публичност и партньорство са прилагани на всеки етап от разработването, изпълнението, наблюдението и оценката на Общинския план за развитие.

V. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ И УСТОЙЧИВОСТТА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Оценката на степента на постигане на целите и устойчивостта на резултатите е извършена на база на приета стратегическа рамка и следва изпълнението по цели, мерки и проекти към ОПР на община Алфатар 2007-2013 г.

В документа е дефинирана дългосрочната визия на развитие на общината, която определя главните усилия да бъдат насочени към съхраняване на културно-историческото наследство, екологично развитие, устойчиво икономическо развитие и създаване на приемлива бизнес среда. В допълнение са определени 4 приоритета, 13 специфични цели и общо 41 мерки, изпълнението на които води до постигане на целите.

Следва да се има предвид обстоятелството, че към края на 2013 г. в ОПР няма посочени количествено измерими индикатори относно очакваната степен на въздействие и постигане на резултатите по цели, приоритети и мерки. Единствено като индикатор могат да послужат планираните средства в бюджета за всеки от предвидените приоритети, цели и мерки и конкретното им изпълнение.

Оценката на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите е извършена на база съотношението между планирано финансово изпълнение и реално изпълнение в съответствие с реализираните проекти и дейности към 31.12.2013 г.

Оценителят е работил по следните критерии за оценка на количествено измеримите показатели, посочени в таблица 1:

Таблица 1. Методика за качествена оценка на количествени показатели

Процентно съотношение изпълнение (в %)	Качествена оценка на изпълнението
0 (неизпълнение)	лошо изпълнение
от 1 до 25	незадоволително изпълнение
от 26 до 50	задоволително изпълнение
от 51 до 75	много добро изпълнение
от 76 до 100	отлично изпълнение
Над 100 (преизпълнение)	изключително изпълнение/над очакванията/

Оценителят е изготвил „Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Алфатар 2007-2013 г” (виж Приложение 2), в който е включил всички изпълнени проекти и дейности за периода 2007-2013 г.

Проектите в процес на изпълнение към 31.12.2013 г. са само коментирани в настоящия доклад и следва да се включат в междинна/последваща оценка на реализацията на ОПР на община Алфатар 2014-2020 г.

Оценителен въпрос V.1. Каква е степента на постигане на Приоритет 1?

В ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г. *Приоритет 1 “Изграждане и поддържане на надеждна и адекватна на потребностите техническа и информационна инфраструктура, водеща до повишаване на привлекателността за инвестиции и подкрепяща ускореното социално-икономическо развитие на общината”* съдържа следните специфични цели и мерки:

Специфична цел 1.1. Изграждане, рехабилитация и модернизация на инфраструктурата подобряваща достъпа и функционирането на икономически дейности и местата за предоставяне на бизнес-услуги – транспорт, енергийни мрежи, телекомуникации, ВиК

- *Мярка 1.1.1. “Подобряване на инфраструктурната среда за създаване и развитие на бизнеса чрез изграждане и модернизиране на пътнотранспортната инфраструктура”;*
- *Мярка 1.1.2. “Подобряване на услугите за ефективно енергозахранване, водоснабдяване, екологична инфраструктура и телекомуникации, които са необходими за развитието на бизнеса”;*

Специфична цел 1.2. Развитие и модернизация на инфраструктурата, свързана със стимулиране развитието на регионалния потенциал за туризъм – транспорт, водоснабдяване и канализация

- *Мярка 1.2.1. “Увеличаване търсенето и предлагането на туристически услуги в района и създаването на нови работни места и доходи”;*
- *Мярка 1.2.2. “Подобряване качеството по отношение на инфраструктурата и заведенията за насърчване на частните инвестиции в туризма”;*

Специфична цел 1.3. Развитие на благоустройствените дейности, осигуряващи добър стандарт за обитаване

- *Мярка 1.3.1. Създаване на здравословна среда на обитаване;*
- *Мярка 1.3.2. Благоустрояване на населените места;*

Специфична цел 1.4. Развитие на местната инфраструктурата за опазване и подобряване на околната среда

- *Мярка 1.4.1. Съчетаване на екологичните изисквания и природния капитал с развитието на местната и регионалната икономическа;*
- *Мярка 1.4.2. Създаване на здравословна среда на обитаване и подобряване на жизнения статус на населението чрез запазване и подобряване на екологичните параметри на територията на общината.*

Финансовото изпълнение на приоритета е 40%, което е над средното ниво на изпълнение на ОПР 2007-2013 г. и се определя съгласно методиката като задоволително изпълнение спрямо планираното. Като цяло това се дължи на изпълнени проекти по ОПРЧР, ПУДООС, САПАРД, както и на привлечените частни инвестиции за подобряване на техническата инфраструктура.

Конкретните индикатори за финансовото изпълнение по Приоритет 1 са представени в Приложение №2. Основните изпълнени проекти и дейности по приоритета са както следва:

- Осъществен е капитален ремонт на уличната мрежа в гр. Алфатар - ул. „Йордан Петров“, ул. Христо Ботев“ и ул. „Добруджа“. Инвестицията по проекта е в размер на близо 1,09 млн. лв.;
- Чрез осъществени ремонтни дейности е рехабилитирана ул. „Дочо Михайлов“ в гр. Алфатар;
- Изградена е водопроводната мрежа и битовата канализация по ул. "Йордан Петров", ул. „Христо Ботев“, ул. „Добруджа“, ул. „Дочо Михайлов“, ул. „Албена“ в гр. Алфатар. Инвестицията по проекта е в размер на близо 3,4 млн. лв.;
- Изградена е водопроводна мрежа и битово-фекална канализация по улиците: „Д. Дончев“, „Георги Бенковски“, „Сакар“, „Рила“, „Вит“ (гр. Алфатар). Инвестицията по проекта възлиза на 1,8 млн. лв.;
- Изградена е фотоволтаична електроцентрала с мощност 70.56 kWp в с. Кутловица;

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- Извършено е естетизиране и устройване на публични пространства с цел подобряване на визията на града и развитие на туризма. В резултат в община Алфатар са естетизирани и устроени общо 1 932 кв. м. публични пространства;
- По проект „За чиста околна среда“ е извършена рекултивация на замърсени площи в гр. Алфатар, с. Бистра, с. Цар Асен и с. Чуковец;
- По проект "Нов избор - развитие и реализация" е проведено обучение на 18 души за придобиване на квалификация "работник в озеленяването“, специалност – „цветарство и озеленяване". Обучението е проведено по ОП "Развитие на човешките ресурси". Работниците са ангажирани с поддържане на съществуващите зелени системи в общината и изграждане и зацветяване на нови такива;
- Изпълнен е проект на стойност 162 хил. лв., в резултат на който е извършено закриване и рекултивация на общински депа за битови отпадъци на територията на общината;
- В процес на реализация е проект за реконструкция и рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в селата Алеково и Васил Левски. Инвестицията за изпълнение на проекта възлиза на 4 646 хил. лв. През 2014 г. проектът е частично изпълнен;
- В процес на изпълнение към 31.12.2013 г. е и проект за реконструкция и изграждане на улична мрежа, тротоари, площи и улично осветление в община Алфатар. Проектът се финансира по ПРСР – Мярка 322, като инвестицията за неговата реализация възлиза на 1 607 хил. лв.;
- Към 31.12.2013 г. в процес на изпълнение е и проект за саниране на общинската административна сграда. Проектът се финансира от Международния фонд „Козлодуй“ (120 хил. евро).

Оценителен въпрос V.2. Каква е степента на постигане на Приоритет 2?

В ОПР 2007-2013 на община Алфатар **Приоритет 2** *“Повишаване на благоприятната местна икономическа активност”* съдържа следните специфични цели и мерки:

Специфична цел. 2.1. “Подобряване условията за развитие на бизнеса на местно ниво”

- *Мярка 2.1.1. "Устройствени решения за ново икономическо развитие";*
- *Мярка 2.1.2. "Подобряване на средата за развитие на стартиращи в бизнеса и съществуващи МСП чрез повишаване на достъпа и изграждане на местна бизнес инфраструктура (информационни и комуникационни услуги)";*
- *Мярка 2.1.3. „Подпомагането на МСП, в селищата – усъвършенстване на свързаната с бизнеса инфраструктура“;*
- *Мярка 2.1.4. „Подобряване на бизнес климата чрез подпомагане създаването и развитието на сдружения на предприемачите в селското стопанство и услугите“;*
- *Мярка 2.1.5. „Подпомагане на частни инициативи в създаване на микропредприятия“;*

Специфична цел 2.2. Оптимално използване на природните ресурси и стимулиране развитието на селското стопанство

- *Мярка 2.2.1. „Осигуряване на масов достъп до актуална информация и повишаване на научното обслужване в аграрния сектор“;*
- *Мярка 2.2.2. "Укрепване на съществуващите и подпомагане за създаване на нови браншови организации на производители (зърнопроизводители, животновъди, пчелари, тютюнопроизводители)“;*
- *Мярка 2.2.3. "Подпомагане на проекти за използване на отпадъците: растителни остатъци от пшеница, царевица за производство на екобрикети“;*
- *Мярка 2.2.4. Отглеждане на етерично-маслени и лекарствени култури за създаване на сезонна заетост и създаване на условия за развитие на билкопроизводството върху ерозирани земи;*
- *Мярка 2.2.5. Популяризиране на биологичното земеделие;*

Специфична цел 2.3. Стимулиране развитието на местния потенциал за туризъм, търговия и услуги

- *Мярка 2.3.1. "Създаване на общинска програма за алтернативен туризъм“;*
- *Мярка 2.3.2. "Разнообразяване и подобряване качеството на услугите“;*

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- **Мярка 2.3.3. “Опазване на туристически ресурси и природното разнообразие”;**
- **Мярка 2.3.4. „Подобряване на предлаганите услуги чрез изграждане и модернизиране на настанителната база и инфраструктурата за развитие на туристически дейности, свързани с културата и природните забележителности в селищата, привличане на частни инвестиции“.**

В резултат на реализираните дейности в изпълнение на заложените цели и мерки в Приоритет 2, финансовото изпълнение на приоритета е 1% и се определя съгласно методиката като незадоволително изпълнение спрямо планираното.

Конкретните индикатори за финансовото изпълнение по Приоритет 2 са представени в Приложение №2. Основните дейности по приоритета се свързват с реализацията на събития от културния календар на община Алфатар.

Към 31.12.2013 г. в процес на изпълнение е проект за изграждане на посетителски център и постоянна изложба на етнографското наследство и природните забележителности на община Алфатар и прилагане на аудио-визуални компютърни технологии. Инвестицията по проекта възлиза на близо 385 хил. лв. Предвидените средства за изпълнение на проекта се осигуряват по мярка 313 "Насърчаване на туристическите дейности" от Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 (ПРСР).

В областта на социалното подпомагане и осигуряването на заетост в процес на реализация към 31.12.2013 г. са проекти по ОП „Развитие на човешките ресурси“ („Алтернативи“ и „Развитие“). Подобрена е и материално-техническата база в кризисния център в гр. Алфатар, също така продължава дейността по извършване на услуги от типа домашен социален патронаж. Съвместно с ДБТ – гр. Дулово, ОА-Алфатар е организираща и провела срещи с работодатели и младежи до 29 години с цел разясняване на възможностите за кандидатстване по програми и проекти за разкриване на нови работни места. Също така, Община Алфатар е осигурила условия за провеждане на обучение на земеделски производители във връзка с подготовката на проекти и кандидатстването по оперативни програми на ЕС.

Към 31.12.2013 г. е прекратен проект „На гости на Добруджа“, в който община Алфатар участва като партньор на общините Дулово и Кайнарджа. Проектът е имал за цел

да популяризира регионалния туристически продукт „Културен и етнотуризм в гостоприемна Добруджа”.

Оценителен въпрос V.3. Каква е степента на постигане на Приоритет 3?

Приоритет 3 “Постепенно повишаване на качеството на живот на населението и подобряване и усъвършенстване на социалната инфраструктура” на ОПР 2007-2013 на община Алфатар съдържа следните специфични цели и мерки:

Специфична цел. 3.1. Обогаляване на културният живот и дейностите, в съответствие с динамиката на новото време и европейските изисквания. Стремех за съхраняване на националната идентичност

- *Мярка 3.1.1. “Максимално използване и поддържане на наличната материална база и търсене на възможности за дообогаляването ѝ”;*
- *Мярка 3.1.2. “Постоянен стремеж за приобщаване на общността към културния живот”;*
- *Мярка 3.1.3. Търсене на нови алтернативни форми за разнообразен културен живот;*

Специфична цел 3.2. Подобряване качеството на образование и адаптиране на българското образование към европейските образователни системи и структури

- *Мярка 3.2.1. “Изграждане на ясна образователна структура с оптимизиране на училищната мрежа, съобразно икономическото и демографско развитие на общината, приобщаване и задържане в училище на децата и учениците от ромски произход”;*
- *Мярка 3.2.2. “Осигуряване на максимално добри условия за качествено образование чрез удвояване на учебния материал и адекватно гражданско образование”;*
- *Мярка 3.2.3. „Повишаване ефективността на образователната система“;*

Специфична цел 3.3. Подобряване и усъвършенстване на социалната инфраструктура

- *Мярка 3.3.1. „Създаване на условия за максимално и пълноценно използване на материалната база“;*

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- *Мярка 3.3.2. „Изграждане на организирани форми за развитие на масовият спорт, в съответствие с нормативните актове и потребностите на гражданите от общината“;*
- *Мярка 3.3.3. „Предоставяне на преференциални условия на материално техническата база за развитие на младежките дейности“;*
- *Мярка 3.3.4. „Повишаване достъпа и качеството на здравните услуги на населението и оптимизиране на организацията на здравното обслужване“;*
- *Мярка 3.3.5. „Подобряване на първичната долекарска лечебно-профилактична и здравно-образователна помощ на децата и учащите се“;*
- *Мярка 3.3.6. „Създаване на условия за подобряване качеството на предлаганите социални услуги и разширяването им на територията на общината“;*
- *Мярка 3.3.7. „Превенция на престъпността и наркоманията чрез целесъобразна социална политика и осигуряване на възможности за осигуряване на трудова заетост и здравословна среда“.*

Финансовото изпълнение на Приоритет 3 е 83% и се определя съгласно методиката като отлично изпълнение спрямо планираното. Изпълнението на приоритета е над средното ниво на изпълнение на ОПР 2007-2013 г. Като цяло това се дължи на големия дял на изпълнени проекти и дейности по програма ФАР, проект „Красива България“, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, както и на привлечените частни инвестиции за подобряване на здравната и социалната инфраструктура.

Конкретните индикатори за финансовото изпълнение по Приоритет 3 са представени в Приложение №2. Основните изпълнени проекти и дейности по приоритета са както следва:

- Проект „Обща земя“ е реализиран от община Алфатар в партньорство с общините Ситово и Кайнарджа. Дейностите по проекта са изпълнявани на ротационен принцип в Румъния и в България. На събитията по време на реализацията на проекта са представени автентични костюми (празнично, обредно, трудово облекло в развитие през годините) и кулинария (Кулинарна изложба с традиционни ястия за

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

общините Алфатар, Кайнарджа, Ситово, и специално от Шумен и с. Чуканец /Румъния/. Благодарение на изпълнението на проекта е осъществен принос за повече съвместни културни прояви, по-добра икономика и по-добър живот в ареала от двете страни на река Дунав;

- Чрез реализацията на проект „Нека по-добре да се грижим за здравето на нашите деца, живеещи по поречието на река Дунав“ е извършен основен ремонт на помещения в Здравната служба в гр. Алфатар. Обособен е педиатричен кабинет, оборудван с ново медицинско и офис обзавеждане. Извършен е основен ремонт и е инсталирано оборудване в санитарно помещение и в помещение за стерилизация, също така е направено и освежаване на прилежащ коридор /чакалня за пациенти/;
- По проект „Преходно жилище „Независим живот“ - алтернатива на социалната изолация“ част от жителите на дома за стари хора в гр. Алфатар са изведени от специализираната институция като им е предоставена възможност да заживеят самостоятелно в изградени и обособени като самостоятелни помещения жилища, разположени на първия етаж в сградата на дома;
- Извършено е преустройство и е направен основен ремонт на детска градина „Щастливо детство“ в с. Бистра;
- Извършен е ремонт на кухненски блок на ЦДГ „Щастливо детство“ в гр. Алфатар;
- По проект „Красива България“ е извършено саниране на детска градина „Щастливо детство“ – гр. Алфатар;
- Изградена е соларна система в ЦДГ „Щастливо детство“ и в „Дом за стари хора“ в гр. Алфатар. Инвестицията за реализацията на проекта възлиза на 20 хил. лв.;
- В процес на реализация е проект „Обществена трапезария“, като към 31.12.2013 г. от услугата са се възползвали 64 бенефициента, сред които лица на социално подпомагане, лица със здравословни проблеми, също и бедни и безработни лица. Услугата, която се предлага по проекта, се извършва в гр. Алфатар и селата Алексово, Бистра и Чуковец.

Оценителен въпрос V.4. Каква е степента на постигане на Приоритет 4?

Приоритет 4 “Отчитане, съвместяване и повишаване ролята на местния капацитет и структури при вземане на управленчески решения и прилагане на

политиката за общинско развитие“ на ОПР 2007-2013 на община Алфатар включва следнатите специфични цели и мерки:

Специфична цел 4.1. Укрепване на местните структури за консултации и партньорство

- *Мярка 4.1.1. “Изграждане и институционално укрепване на действащи структури за партньорство, способни да поемат отговорности за формиране и прилагане на интегрирана политика за развитие”;*
- *Мярка 4.1.2. “Повишаване на ефективността от прилаганите мерки чрез по-добра координация, целево въздействие и подобрени мониторинг и оценка”;*

Специфична цел 4.2. Повишаване на административния капацитет за управление на програми и проекти, свързани с прилагането на Структурните и кохезионните фондове на ЕС

- *Мярка 4.2.1. „Изграждане на административен капацитет за работа на местната власт и НПО в съответствие с изискванията на ЕС за управление и проектиране на местното развитие“*
- *Мярка 4.2.2. „Създаване и увеличаване на общия капацитет за ефективно планиране, програмиране, управление, контрол, наблюдение и оценка и подготовка за усвояване на средства от фондове (структурни и кохезионни) на ЕС“;*

Специфична цел 4.3. Координация на секторните политики в общината в процеса на прилагане на политиката за общинско развитие

- *Мярка 4.3.1. „Институционално укрепване на структурите за събиране, обработка и анализ на статистическа информация (по физически и финансови индикатори) на общинско ниво във връзка с планирането, мониторинга и оценката на регионалните мерки за развитие“;*
- *Мярка 4.3.2. “Разработване на ефективен механизъм за координация и използване на статистическата информация за целите на общинското развитие”.*

През периода на действие на ОПР 2007-2013 г. община Алфатар е реализирала множество дейности в изпълнение на целите и мерките, заложи в Приоритет 4. Въпреки

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

това, финансовото изпълнение на приоритета възлиза на 0% и съгласно определената методика се определя като лошо изпълнение спрямо планираното.

По приоритета в рамките на периода на действие на ОПР 2007-2013 г. е започнало изпълнение по проект „Повишаване на квалификацията на служителите в общинска администрация – Алфатар чрез обучение“. През 2014 г. проектът е бил реализиран, като инвестицията за неговото изпълнение възлиза на 55 хил. лв. Проектът е финансиран по ОП „Административен капацитет“. Основна цел на проекта е осигуряване на обучение на служителите в общинската администрация - Алфатар за постигане на ефективно и ефикасно изпълнение на служебните им задължения и осигуряване на качествено и компетентно административно обслужване на гражданите и бизнеса. В резултат на реализацията на проекта са подобрени съществуващите административни и електронни услуги на общината, повишена е екипната ефективност на служителите, укрепен е административният капацитет, повишена е мотивацията на служителите в администрацията, изградени са знания и практически умения в областта на Е-правителството, както и са придобити знания и умения за използване на функционалните възможности на MS EXCEL. Също така, са изградени и механизми за обратна връзка и комуникация в процеса на административно обслужване. В обучението са участвали служители на общинска администрация Алфатар, включително кметове и кметски-наместници.

Оценителен въпрос V.5. Каква е устойчивостта на осъществените инвестиции?

По отношение на устойчивостта, общината се стреми в максимална степен да съхрани получените продукти от извършените интервенции, въпреки недостига на средства и проявата на неприемливи външни действия, спрямо някои от обектите. Няма информация за несъхранени продукти, но не рядко се налага възстановяване на обекти, обикновено на части от тях. Цялостното запазване на резултатите, получени от проектни изпълнения, е задължение на общината и в повечето случаи е с времеви хоризонт минимум 3-5 години, съобразно изискванията на донорските програми.

Това не се отнася до капитализираните инвестиции в сграден фонд и придобиването на дълготрайни материални активи, за които резултатите са с дългосрочно съхранение. Първата категория се отнася до сгради за предоставяне на публични услуги, които след основен ремонт са модернизирани, а втората до новопостроени сгради. Погледнато през призмата на устойчивостта на резултатите, логично е въздействието да остане постоянно.

VI. ОЦЕНКА НА ОБЩОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Оценката на общото въздействие е изготвена на база общите индикатори за въздействие в областта на регионалната политика за постигане на растеж и заетост, за които има надеждна статистическа информация и които са заложили като цели спрямо секторните политики. Това се налага, поради липса на идентифицирани индикатори за въздействие и резултат в ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.

При изготвянето на тази оценка е необходимо да се вземат предвид някои *обстоятелства и ограничения*. От една страна, за да се подпомогне реално подготовката за следващото програмиране, тази оценка трябва да е налице поне една година преди датата на приключване на Общинския план за развитие. Според нормативната уредба в страната, оценката на общото въздействие като част от последващата оценка е налице до една година след края на периода за програмиране, докато новият ОПР е необходимо да бъде изготвен три месеца преди стартирането на новия планов период. Т.е. последващата оценка може да даде само препоръки относно бъдеща актуализация на ОПР на община Алфатар 2014-2020 г. От друга страна, за да могат въздействията да получат осезаемо материално изражение, са необходими поне две-три години след края на периода на програмиране. В допълнение, през 2015-2016 г. ще бъде налице и цялата статистическа информация относно визирания период 2007-2013 г. Ограничение поставя и факта, че все още липсва пълен набор от статистика на ниво община. Това затруднява изготвянето на оценката за общото въздействие, особено по отношение на индикаторите за околна среда спрямо глобалните екологични цели, основните икономически показатели като БПВ и БДС, научно-изследователска и развойна дейност и Интернет. Освен това, липсата на цялостна система от индикатори за наблюдение и оценка на плана по цели, приоритети и мерки с базови и целеви стойности затруднява крайната оценка на влиянието, което са оказали публичните средства върху общото въздействие на плана.

Оценителен въпрос VI.1. Каква е оценката на въздействието по отношение на демографските и жилищни индикатори?

По отношение на показателите за демографското развитие в ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г. няма посочени такива, предвидени за изследване.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Разгледана бе динамиката на основни демографски показатели за периода, които са представени в таблица 2:

Таблица 2. Основни демографски показатели за община Алфатар

Основни демографски показатели	2007 г.	2010 г.	2013 г.
Средногодишен брой на населението (общо)	3 451	3 241	2 892
Средногодишен брой на населението (градско)	1 800	1 668	1 561
Средногодишен брой на населението (селско)	1 651	1 573	1 331
Раждаемост (в брой)	19	10	14
Коефициент на раждаемост (в ‰)	5.5	3.1	4.8
Смъртност (в брой)	74	64	64
Коефициент на смъртност (в ‰)	21.4	20	22
Естествен прираст (в брой)	-55	-54	-50
Коефициент на естествен прираст (в ‰)	-16	-17	-17.3
Заселени (в брой)	66	67	47
Заселени (в ‰)	19	21	16.3
Изселени (в брой)	104	96	57
Изселени (в ‰)	30.1	30	20
Механичен прираст (в брой)	-38	-29	-10
Коефициент на механичен прираст (в ‰)	-11	-9	-3.5

Източник: Национален статистически институт, 2014 г. www.nsi.bg

Според посочените статистически данни, община Алфатар се откроява с отрицателна тенденция в демографското развитие.

Средногодишният брой на населението намалява с 559 души за периода 2007-2013 г., което се равнява средно на 80 души годишно. По отношение на показателите за естествен прираст, намалява както раждаемостта, така и смъртността. Броят на умрелите надвишава броя на живородените, както е видно и от величината на естествения прираст, който остава отрицателен през разглеждания период.

По отношение на броя на заселените също се наблюдава отрицателна тенденция. Значителен, но намаляващ, е и броят на изселените, регистриран през периода 2007–2013 г., като най-голяма стойност на показателя (104 д.) се наблюдава в началото на разглеждания период (2007 г.). В пряка връзка с тези два показателя е и механичният прираст на населението, който в края на периода също е с отрицателни стойности и оказва неблагоприятно влияние върху на общото развитие на общината.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

По отношение на жилищното развитие в ОПР са посочени няколко показателя. За повечето от тях липсва статистическа информация или няма достоверен източник за информация. Следва да се има предвид, че голяма част от индикаторите се изследват само с националното преброяване, което към момента се провежда веднъж на 10 години. Основните характеристики на жилищата са представени в таблица 3:

Таблица 3. Основни характеристики на жилищата

Година	Брой жилища	Брой стаи						Полезна площ – кв. м.	
		Едностаен	Двустаен	Тристаен	Четиристаен	Петстаен	С шест и повече стаи	Общо	в т. ч. жилища
2010	1 944	44	253	657	604	271	115	131 611	98 848
2011	1 788	26	188	603	648	229	94	134 473	102 772
2012	1 788	26	188	603	648	229	94	134 473	102 772

Източник: Национален статистически институт, Национални преброявания

От таблица 3 е видно, че за периода 2010-2012 г. е намалял броят на жилищата, а полезната им площ се е увеличила. По отношение на показателя **брой обитавани жилища на 1000 човека** се наблюдава тенденция към увеличение, като стойността за 2010 г. е приблизително равна на 600%, а за 2012 г. е 606%. Увеличението на показателя се дължи на увеличаването на полезната използваема жилищна площ през периода 2010-2012 г.

Осигуреността на обитаваните жилища с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и достъп до интернет са представени в таблица 4:

Таблица 4. Осигуреност на обитаваните жилища с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и достъп до интернет

Показател	В града		В селата		Общо	
	Жилища	Живеещи лица	Жилища	Живеещи лица	Жилища	Живеещи лица
Кабелна телевизия	319	868	40	90	259	958
Сателитна антена	160	444	336	938	496	1 382
Компютър	161	589	48	208	209	797
Достъп до интернет	149	541	41	172	190	713

Източник: Национален статистически институт, Национално преброяване 2011

От данните за 2011 г. може да се изведе стойността на индикатора **брой на абонатите на Интернет на 1000 жители**, който за 2011 г. е 236%. Тъй като по време на преброяването през 2001 г. достъпът до Интернет не е бил изследван, не може да бъде

направено сравнение относно развитието на тази услуга в домакинствата. Данните показват още, че живеещите с достъп до кабелна телевизия (32% от населението на общината) са повече от тези с достъп до Интернет.

Оценителен въпрос VI.2. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за пазара на труда?

Основните изследвани индикатори, които оценителят взе предвид в оценката по отношение въздействие върху пазара на труда, са безработица, заетост и икономическа активност.

Представителни данни за *броя на безработните и средното равнище на безработицата* в община Алфатар са посочени в таблица 5:

Таблица 5. Брой безработни и средно равнище на безработицата в община Алфатар

Показател	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Общ брой безработни	307	250	306	371	341	323
Средно равнище на безработицата	18.8%	15.3%	19.7%	22.7%	23.5%	-

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – гр. Дулово, 2014 г.

От данните, представени в таблица 5, може да се направи извода, че за разглеждания период 2007-2012 г. броят на регистрираните безработни лица до 2010 г. има променливи стойности, след което започва да намалява. Въпреки това, стойността му за 2012 г. (323 д.) остава с 16 д. по-висока в сравнение с началото на периода (307 д.), това се потвърждава и от повишението с 4.7% в средното равнище на безработицата.

В таблица 6 са представени данни за броя на регистрираните безработни по критериите образование и професионална квалификация, по поредността на тяхната регистрация като безработни, както и броя на регистрираните безработни по рискови групи:

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.

Таблица 6. Брой регистрирани безработни

Показател	2010	2011	2012	2013
Брой регистрирани безработни по образование:				
• с висше образование	5	11	8	7
• със средно образование	119	109	112	131
в т.ч. средно професионално образование	106	95	124	122
• с основно образование	89	76	51	40
• с начално и по-ниско образование	121	118	117	101
Брой регистрирани безработни по рискови групи:				
• с намалена работоспособност	20	26	35	23
• самотни родители	0	0	0	1
• майки с деца до 3 г.	10	4	1	1
• от социални заведения	0	0	0	0
• освободени от МЛС	1	2	0	0
Брой регистрирани за първи път безработни по професионална квалификация:				
• с професия	11	10	5	8
• специалисти	4	6	3	2
• без професия и специализация	47	40	27	18
Брой регистрирани безработни за втори път по професионална квалификация:				
• с професия	23	20	16	18
• специалисти	6	13	7	6
• без професия и специализация	54	52	42	30
Брой регистрирани безработни над 2 пъти по професионална квалификация:				
• с професия	60	20	80	86
• специалисти	14	6	16	15
• без професия и специализация	115	50	104	96

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – гр. Дулово, 2014 г.

От данните в таблицата могат да бъдат направени следните изводи относно броя на регистрираните безработни за периода 2010-2013 г.: по критерий „образование“ - тенденция към увеличение се наблюдава при броя на регистрираните безработни със средно и начално или по-ниско образование. От друга страна, тенденция към намаление е отчетена при броя на безработните с основно образование, който за 2013 г. е с 49 души по-малък в сравнение с 2010 г. Относително намаление се наблюдава и при броя на

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

безработните висшисти в общината. По *критерия* „*професионална квалификация*“ най-голямо намаление е отчетено при броя на безработните без професионална квалификация и без специализация, а най-значително увеличение има при броя на регистрираните безработни, притежаващи определена професия. По отношение на *безработните в рисковни групи*, най-голям дял имат тези с намалена работоспособност, а най-голямо намаление се наблюдава при броя на регистрираните безработни майки с деца до 3 г.

В пряка връзка с данните за безработицата са тези за *броя на регистрираните търсещи работа лица и броя на разкритите свободни работни места* за периода 2010-2013 г.

В таблица 7 са посочени данни за броя на регистрираните търсещи работа лица за периода 2010-2013 г.

Таблица 7. Брой регистрирани търсещи работа лица в община Алфатар

Показател	2010	2011	2012	2013
Брой регистрирани търсещи работа лица с професия	94	86	101	112
Брой регистрирани търсещи работа лица - специалисти	24	37	26	23
Брой регистрирани търсещи работа лица по области на образованието:				
• образование	4	3	4	1
• изкуство и хуманитарни науки	0	0	0	1
• обществени науки	4	9	5	6
• математически науки	0	0	0	0
• техника и технологии	4	12	5	7
• селско стопанство	11	13	10	6
• здравеопазване	0	0	1	1
• транспорт и др. услуги	1	0	1	1
Брой регистрирани търсещи работа лица без квалификация по области на образованието:				
• със средно образование	4	4	6	2
• с основно и по-ниско образование	212	187	167	142

Източник: Дирекция „Бюро по труда“ – гр. Дулово, 2014 г.

Предоставената информация от ДБТ - гр. Дулово показва, че се наблюдава тенденция към увеличение на броя на регистрираните търсещи работа лица, които притежават определена професия. От друга страна, тенденция към намаление се наблюдава

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

при броя на регистрираните търсещи работа лица без квалификация. По области на образованието най-голям е дялът на търсещите работа в областта на обществените науки, техниката и технологиите, както и в областта на селското стопанство.

По отношение на броя на заявените свободни работни места по програми за заетост за периода 2010-2013 г. данните от ДБТ - гр. Дулово показват, че най-голям дял имат заявените свободни места по националната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“, по регионални и общински програми, както и по схемата „Развитие“ на ОПРЧР. Извън програмите за заетост, за периода 2010-2013 г. най-голям дял имат заявените свободни работни места в секторите: държавно управление; селско, горско и рибно стопанство; хотелиерство и ресторантьорство; преработваща промишленост.

Оценка на общественото мнение относно настъпилите промени за осигуряване на заетост за жителите и нови работни места през периода на действие на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г. е представена на следната фигура:

Фигура 4. Оценка на осигуряването на заетост за жителите и нови работни места в община Алфатар⁴

Данните, представени на фигура 4 показват, че 40% от анкетираните считат, че не са настъпили особени промени в осигуряването на заетост и нови работни места в община Алфатар. С еднакъв процент (30%) са гражданите, които забелязват положителни промени в тази насока, и тези, които посочват, че са настъпили отрицателни промени през периода на действие на ОПР 2007-2013.

⁴ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.

В допълнение е проведено и анкетно проучване за оценка на настъпилите промени във връзка с интеграцията на уязвимите групи по време на периода на действие на ОПР. Получените резултати показват, че с близки проценти са анкетираните, посочили, че не са настъпили особени промени (45%) и тези, които считат, че са настъпили положителни промени (40%) през периода 2007-2013 г. 15% от участвалите в проучването граждани са на мнение, че има отрицателна промяна по отношение на интеграцията на уязвимите групи.

Относителният дял на *заетите лица* за периода 2007-2012 г. се е повишил с почти 2% за 2012 г. (25.9%) спрямо 2007 г. (24%), като най-високи стойности са отбелязани през 2008 г. – 26.8% (по данни на НСИ).

Средногодишната работна заплата също бележи тенденция на постоянно повишаване като за 2007 г. от 3 170 лв. достига до 4 399 лв. през 2009 г., 4 787 лв. през 2011 г. (по данни на НСИ).

В обобщение, чрез проведено анкетно проучване е направена и оценка за настъпилите промени във връзка с цялостното развитие на човешките ресурси през периода на действие на ОПР 2007-2013 г. От получените резултати, може да бъде направен извода, че 45% от гражданите смятат, че не са настъпили промени по време на действието на ОПР, 35% посочват, че е настъпила положителна промяна, а 15% - наличие на отрицателни промени.

Оценителен въпрос VI.3. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за развитието на социалната сфера и инфраструктура?

Тук се оценява въздействието по отношение на всички социални сектори. Тъй като наборът от предложени индикатори за изследване не бе приложим в голяма степен, екипът изготвил последващата оценка се спря на няколко индикатора във всяка област, за които получи надеждна статистическа информация.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

По отношение на индикаторите за **образование, вкл. образователна инфраструктура**, данни са представени в таблица 8:

Таблица 8. Основни индикатори в сферата на образованието

Индикатори в сферата на образованието	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Детски градини - общо	1	1	1
Детски учители	8	6	10
Деца	76	100	95
Общо учебни институции	2	2	2
Общообразователни училища	2	2	2
Общо учители	15	14	15
Учители в общообразователни училища	15	14	15
Общо учащи	165	163	146
Учащи в общообразователни училища	165	163	146

Източник: Национален статистически институт, 2014 г. www.nsi.bg

Данните сочат, че през разглеждания период намалява броя на учащите в общообразователните училища, но за разлика от него броя на учителите нараства. Основен фактор за намаляването на броя на учащите е тенденцията за влошаване на демографското състояние в общината. По отношение на детските градини - те запазват своя брой (1 бр.), докато броят на детските учители се увеличава.

Въздействието на ОПР по-скоро може да се покаже с изпълнените мерки и дейности за **подобряване на образователната инфраструктура** – основен ремонт на санитарни възли на физкултурния салон и първия етаж на ОУ „Христо Ботев“ - гр. Алфатар, саниране на детска градина „Щастливо детство“ - гр. Алфатар, както и осигуряване на техническо оборудване на ОУ „Христо Ботев“ - гр. Алфатар (от собствени средства на училището).

Оценка за настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на образованието през периода на действие на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г. бе направена и чрез анкетно проучване, посочена на фигура 5:

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 5. Оценка на настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на образованието през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.⁵

Резултатите от проведеното паралелно анкетно проучване сочат, че 40% от гражданите смятат, че са настъпили положителни промени по отношение на достъпността и качеството на образованието в общината, а 15% смятат, че има отрицателна промяна. От друга страна, 45% от участвалите в проучването са на мнение, че не са настъпили особени промени в това отношение.

В ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 за проследяване на развитието в областта на образованието са заложили следните индикатори:

- Брой разкрити паралелки - 0 бр.;
- Вложени инвестиции в образователна инфраструктура:
  - за 2011 г. – 11 378 лв. за училища;
  - за 2012 г. – 3 005 лв. за училища (за детски градини – 5 991 лв.);
  - за 2013 г. – 8 444 лв. за училища.
- Брой компютри, полагащи се на 100 ученика в училище - 33 бр.;
- Брой интернет места, полагащи се на 100 ученика в училище- 25 бр.;
- Брой обучителни курсове, насочени към ИКТ - 204 бр.

Видно от данните е, че се наблюдава увеличение в размера на вложените инвестиции в училища на територията на община Алфатар за 2013 г. спрямо 2012 г., но въпреки това те остават с близо 3 хил. лв. по-малко спрямо 2011 г. Посочените индикатори **Брой на**

⁵ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

компютрите, интернет местата и обучителните курсове се отнасят за училищата - ОУ „Христо Ботев“ – гр. Алфатар и НУ „Отец Паисий“ – с. Алеково.

Основни статистически индикатори за *здравеопазването, вкл. здравна инфраструктура* са посочени в таблица 9:

Таблица 9. Основни индикатори в сферата на здравеопазването

Индикатори	2010	2011	2012
Болнични заведения - общо	-	-	-
Лекари - общо	3	3	2
в т.ч. Общопрактикуващи ¹	3	3	2
Медицински специалисти по здравни грижи	1	1	1
Детски ясли - общо	-	-	-

Източник: Национален статистически институт, 2014 г. www.nsi.bg

Както се вижда от данните от таблицата - не са налични болнични заведения в община Алфатар, поради тази причина населението ползва услугите, предоставяни от лекарите, практикуващи на нейната територия и услугите, предоставяни от разположените в съседните общини лечебни и здравни заведения. По отношение на броя на детските ясли (0 бр.) и броя на децата в тях, а също и във връзка с развитието на здравната инфраструктура, през разглеждания период не се наблюдават промени.

Във връзка с проследяване на напредъка в здравеопазването в ОПР 2007-2013 на община Алфатар са заложили следните индикатори: **Брой на създадените нови здравни услуги; Брой на населението получило достъп до здравни услуги; Брой на здравно обслужените деца.** По данни от Община Алфатар 100% от населението на нейната територия има достъп до здравни услуги.

Чрез проведено анкетно проучване е направена оценка за настъпилите промени в достъпността и качеството на здравеопазването, посочена на фигура 6:

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 6. Оценка на настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на здравеопазването в общината през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.⁶

От данните на фигурата, може да бъде направен извода, че половината от анкетираните граждани са на мнение, че не са настъпили промени по отношение на достъпността и качеството на здравеопазването в общината по време на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г. Положителна промяна има според 30% от анкетираните, докато на противоположно мнение са 20% от участвалите в проучването граждани.

Въздействие е настъпило и в сферата на **социалните дейности**. Голяма част от тях са финансирани по ОП „Развитие на човешките ресурси“. Оказано е пряко въздействие за намаляване на безработицата. Предприетите дейности са подпомогнали интеграцията на уязвимите групи.

Оценка за настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на социалните услуги през периода на действие на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г. бе направена и чрез анкетно проучване, посочена на фигура 7:

⁶ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 7. Оценка на настъпилите промени по отношение на достъпността и качеството на социалните услуги през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.⁷

Данните от проведеното проучване показват, че мнозинството от анкетираните (55%) смятат, че е настъпила положителна промяна по отношение на достъпността и качеството на предоставяните по време на действието на ОПР 2007-2013 социални услуги, докато 35% не забелязват да са настъпили особени промени. С незначителен дял са анкетираните, които смятат, че е настъпила отрицателна промяна в това отношение.

В сферата на **културата** основно въздействие е оказано посредством: реализация на дейности от културния календар на общината, включващи: провеждане на фестивали и празници (Празник на житото и хляба, фолклорен събор „Алеково пее песните на Димитрина Кунева“, втори събор за автентичен фолклор „Алфатарски багри“, Ден на детския талант, Ден на възрастните хора и др.); откриване на паметна плоча на Стефан Иванов Боздуганов /1872-1943/ - борец за свободата на Добруджа; откриване на паметник на националния герой Васил Левски в с. Васил Левски; откриване на паметник на опълченеца Стоян Проинков в с. Бистра; поддържане на дейността на самодейния театър при НЧ „Йордан Йовков“ – гр. Алфатар и участие на театъра във фестивали в гр. Каварна, гр. Тополовград, гр. Лом и гр. Трявна; участие на творчески колективи от община Алфатар в Националните фолкорни събори в градовете Рожен (2009 г.) и Копривщица (2010 г.); участие на представители от общината на изложението "Евродунав" в Силистра и Румъния и на Празника на добруджанското вино във Варна. Също така, през периода 2007-2013 г. в

⁷ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

община Алфатар са гостували творчески колективи от Стралджа, Олшанка, Кълъраш и др. Значим е и факта, че Община Алфатар е носител на Златна карта за съхранено културно историческо наследство.

Оценка за настъпилите промени по отношение на опазването на културните и природните ценности през периода на действие на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г. бе направена чрез анкетно проучване и е посочена на фигура 8:

Фигура 8. Оценка на настъпилите промени по отношение на опазването на културните и природни ценности през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.⁸

От данните от анкетното проучване, може да бъде направен извода, че мнозинството (60%) от участвалите в проучването граждани смятат, че е настъпила положителна промяна по отношение на опазването на културните и природни ценности през периода на действие на ОПР 2007-2013. 30% от анкетираните посочват, че не са настъпили особени промени, а 10% смятат, че е настъпила отрицателна промяна в това отношение.

Проведеното анкетно проучване за оценка на развитието на културата през периода на действие на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г. показва почти идентични резултати, както и при оценката на опазването на културните и природни ценности в общината – 62% от анкетираните са на мнение, че е настъпила положителна промяна, 24% смятат, че няма промени, а 9% забелязват отрицателна промяна.

Индикатори за проследяване на развитието в сферата на културата, заложили в ОПР 2007-2013 на община Алфатар, са:

⁸ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- Брой посещения на театрални постановки - 14 бр. (местни постановки и 7 външни);
- Брой проведени фолклорни и културни прояви (фестивали, събори) – 14 събора;
- Вложени инвестиции в художествена самодейност:
  - за 2011 г. – 480 лв.;
  - за 2012 г. – 2 012 лв.;
  - за 2013 г. – 4 951 лв.
- Вложени инвестиции в читалища:
  - за 2011 г. - 4 603 лв.;
  - за 2012 г. – 16 065 лв.;
  - за 2013 г. – 78 388 лв.
- Брой природни и културни обекти, получили подкрепа за опазване - 2 бр.;
- Площ на съхранени и експонирани природни и културни обекти - 800 кв. м. (църква „Света Троица” в гр. Алфатар със статут на художествен паметник на културата и църква „Свети Георги Победоносец в с. Кутловица със статут на архитектурен паметник).

Благоприятно влияние върху развитието на културния живот и подобряването на свързаната с него инфраструктура оказва значителното увеличение на инвестираните в тази сфера средства, които към края на 2013 г. възлизат на почти 80 хил. лв. Тенденция към увеличение има и в реализираните инвестиции в художествена самодейност. В допълнение, към тях е извършено и дарение на стойност 3 хил. лв. за изграждане на църква в с. Алеково.

За проследяване на **развитието на спорта** в община Алфатар в ОПР за периода 2007-2013 г. са заложили следните индикатори:

- Брой създадени и ремонтирани спортни площадки - 0 бр. създадени спортни площадки и 1 бр. ремонтирани спортни площадки;
- Брой създадени и ремонтирани спортни зали - 0 бр. създадени спортни зали и 0 бр. ремонтирани спортни зали;
- Брой създадени и ремонтирани физкултурни салони - 0 бр. създадени физкултурни салони и 0 бр. ремонтирани физкултурни салони.

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.

В резултат на реализирани дейности за подобряване на спортната инфраструктура в община Алфатар е извършен ремонт на спортната площадка в ОУ „Христо Ботев“ - гр. Алфатар (чрез дарение). Също така, през периода на действие на ОПР 2007-2013 в общината са организирани множество спортни прояви, сред които екопоходи, велопоходи, турнири по футбол и баскетбол, конни надбягвания и др.

Чрез анкетно проучване е направена оценка за настъпилите промени в развитието на спорта, посочена на фигура 9:

Фигура 9. Оценка на настъпилите промени по отношение на развитието на спорта в общината през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.⁹

Проведеното анкетно проучване показва, че мнозинството (68%) от участвалите в проучването граждани са на мнение, че не са настъпили особени промени в развитието на спорта през периода на действие на ОПР 2007-2013. Над 20% от анкетираните считат, че е настъпила отрицателна промяна, а малко над 10% посочват наличие на положителни промени.

Оценителен въпрос VI.4. Каква е оценката на въздействието по отношение на икономическите индикатори?

За проследяване на икономическото развитие в ОПР на община Алфатар са заложили следните индикатори, посочени в таблица 10:

⁹ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Таблица 10. Индикатори за икономическо развитие

Индикатор	Стойност към 31.12.2013 г.
Изготвяне на цифров модел на устройствените планове на населените места	1 бр.
Изготвяне на графичен модел на устройствените планове на населените места	0
Брой изградени обекти на местната бизнес инфраструктура, които са получили подкрепа	3 бр.
Брой МСП, които получават бизнес услуги	7 бр.
Площ на изградени нови бизнес подкрепящи инфраструктурни обекти	0.378 км.
Брой административни услуги, предоставяни на бизнеса	924 бр.
Брой публични услуги, предоставяни за бизнеса	5 бр.
Брой създадени он-лайн услуги и възможности, предназначени за МСП	0 бр.
Брой създадени сдружения	0 бр.
Изграден център с изнесени структури „Бизнес инкубатор и Бизнес център за предоставяне на услугите за МСП“	-
Изграждане на Център с изнесени структури на агробизнес център, бизнес, ОССЗ (Областна служба за съвети в земеделието)	-
Изграждане на „Вегетативна къща-маточник, разсадник, селекция, семепроизводство и др.“ в гр. Алфатар	0 бр. 0 (дка)
Брой създадени браншови организации в общината	0 бр.
Брой членове на браншовите организации	- бр.
Видове браншови организации	-
Брой новосъздадени предприятия	4 бр.

Източник: Национален статистически институт, ОА - Алфатар 2014 г.

От посочените данни в таблицата могат да бъдат направени следните изводи: изготвен е цифров модел на устройствения план за гр. Алфатар; изградените обекти на бизнес инфраструктурата, които са получили финансова подкрепа, възлизат на 3 броя; на територията на общината са създадени 4 нови предприятия, чиято дейност е свързана с хранително-вкусовата промишленост.

Чрез проведено анкетно проучване е направена оценка за настъпилите промени по отношение на развитието на бизнеса и предприемачеството в община Алфатар през периода 2007-2013 г., визуализирана на фигура 10:

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 10. Оценка за настъпилите промени по отношение на развитието на бизнеса и предприемачеството в община Алфатар¹⁰

От данните на фигурата е видно, че с еднакъв процент са анкетираните, които посочват, че има положителна промяна в развитието на бизнеса и предприемачеството през периода 2007-2013 г. и тези, които посочват, че няма осезаеми промени през разглеждания период. 30% от анкетираните смятат, че са настъпили отрицателни промени в тази сфера.

Като приоритетен отрасъл за развитие на територията на община Алфатар в ОПР 2007-2013 г. е определен туризмът. За подпомагане на неговото развитие в ОПР са заложили мерки, свързани с изграждане и модернизиране на настанителната база и инфраструктурата за развитие на туристическите дейности, разнообразяване и подобряване на качеството на предлаганите туристически услуги, опазване на туристическите ресурси и природното разнообразие, както и мерки за привличане на частни инвестиции.

За проследяване на развитието на туризма в общината, в ОПР 2007-2013 са заложили следните индикатори **„Създадена или подобрена леглова база“**, **„Предоставена туристическа площ“** и **„Брой посетители на туристически обекти“**. По данни на ОА – Алфатар към 31.12.2013 г. създадената леглова база в община Алфатар възлиза на 21 бр., а броят на туристите, които посещават туристическите обекти в общината годишно възлиза на около 1 400 бр.

¹⁰ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Оценка за настъпилите промени в развитието на туризма през периода на действие на Общинския план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г. е направена чрез паралелно анкетно проучване, посочена на фигура 11:

Фигура 11. Оценка на настъпилите промени по отношение на развитието на туризма в общината през периода на действие на Общинския план за развитие 2007-2013 г.¹¹

В резултат на данните, получени от проучването, може да бъде направен извод, че мнозинството (63%) от анкетираните не забелязват наличие на съществени промени в развитието на туризма в общината. Положителна промяна има според 26% от гражданите, а според 11% от тях са настъпили отрицателни промени.

Спрямо националната класификация и европейската политика за развитие на селските райони, Община Алфатар попада в категорията „селски район“, поради тази причина специално внимание в оценката е отделено и на показателите за развитие на селското стопанство.

---

¹¹ Източник: Собствено анкетно проучване, през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

В таблица 11 е представена информация за основните показатели в областта на земеделието за периода 2007-2012 г. :

Таблица 11. Земеделие в община Алфатар

Показател	2007	2008	2009	2010	2011	2011/2012
Обработвана земя (ха) от регистрирани земеделски производители, в т.ч.:						
• Юридически лица	-	3 567,12	4 148,52	4 553,01	4 528,56	4 652,12
• Физически лица	-	1 165,28	1 054,85	926,48	909,54	993,96
Брой земеделски стопанства по юридически статут:						
• Юридически лица	14	17	24	26	28	25
• Физически лица	77	91	102	63	54	57

Източник: Областна дирекция “Земеделие” гр. Силистра, 2015 г.

От данните в таблицата може да бъде направен следния извод за показателя **„Брой земеделски стопанства по юридически статут“**: по отношение броя на земеделските стопанства със статут на юридически лица се наблюдава положителна тенденция, като за 2012 г. са регистрирани общо 25 стопанства (увеличение с 11 бр. спрямо 2007 г.). По отношение на регистрираните земеделски стопанства със статут на физически лица през разглеждания период се наблюдават колебания – след регистрирана тенденция към увеличение през периода 2007-2009 г., след 2009 г. се забелязва трайна тенденция към намаление, като за 2012 г. броя на регистрираните земеделски производители е 57 бр. (намаление с 20 бр. спрямо 2007 г. и с 45 бр. спрямо 2009 г.). По отношение на показателя **„Обработвана земя (ха) от регистрирани земеделски производители“**. Видно от таблицата е, че за периода 2008-2012 г. се е увеличил размера на обработваната земеделска земя от регистрираните земеделски производители със статут на юридически лица – увеличение с 1 085 ха (23.3%). От друга страна, по отношение на размера на обработваната земя от регистрираните земеделски производители със статут на физически лица се наблюдава негативна тенденция – намаление с 171,32 ха (14.7%).

В допълнение, по данни на ОДЗ – Силистра, към 2012 г. броя на земеделските производители, регистрирани с обработваема земя е следният:

- до 500 дка – 49 бр.;
- от 500 до 2 000 дка – 6 бр.;
- от 2 000 до 5 000 дка – 4 бр.;
- над 5 000 дка – 4 бр.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

От посочените данни може да бъде направен извод, че с най-голям относителен дял (78%) е броят на земеделските производители, регистрирани с обработваема земя до 500 дка.

В таблица 12 е представена основна информация за земеделските култури, отглеждани в община Алфатар за периода 2008-2013 г. :

Таблица 12. Земеделски култури в община Алфатар

Пшеница:						
Показател/ Година	Засети площи (дка)	Пропаднали площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтиран и площи (%)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
2008 г.	37 950	0	37 950	100	20 341	536
2009 г.	42 300	0	42 300	100	14 850	351
2010 г.	43 000	0	43 000	100	17 030	396
2011 г.	35 300	0	35 300	100	19 768	560
2012 г.	36 000	0	36 000	100	14 400	400
2013 г.	30 000	0	30 000	100	15 000	500
Ечемик						
Показател/ Година	Засети площи (дка)	Пропаднали площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтиран и площи (%)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
2008 г.	2 725	0	2 725	100	1 389.7	510
2009 г.	7 050	0	7 050	100	2 115	300
2010 г.	6 890	0	6 890	100	2 390	347
2011 г.	4 100	0	4 100	100	1 558	380
2012 г.	4 000	0	4 000	100	1 600	400
2013 г.	1 500	0	1 500	100	600	400
Маслодайна рапица						
Показател/ Година	Засети площи (дка)	Пропаднали площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтиран и площи (%)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
2009 г.	1 000	975	25	100	5	200
2010 г.	3 580	-	3 580	100	618	173
2011 г.	6 770	-	6 770	100	1 354	200
2012 г.	6 700	4 396.4	2 303.6	100	575.9	250
2013 г.	6 370	0	6 370	100	2 548	400
Трайни насаждения						
Показател/ Година	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Получена продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)		
2008 г.	820 – Винени лозя 3 375 – Кайсии	820 – Винени лозя 2 200 – Кайсии	492– Винени лозя 660 – Кайсии	600– Винени лозя 300 – Кайсии		

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

	165 - Лавандула	165 - Лавандула	16.5 - Лавандула	100 - Лавандула
2009 г.	820 – Винени лозя	820 – Винени лозя	492– Винени лозя	600 – Винени лозя
	12.5 – Праскови	-	-	-
	12 - Круши	-	-	-
	2 618 – Кайсии	-	-	-
	152 - Лавандула	152 - Лавандула	11.4 - Лавандула	75 - Лавандула
2010 г.	820 – Винени лозя	820 – Винени лозя	276 – Винени лозя	337 – Винени лозя
	2 308 – Кайсии	-	-	-
	118 - Лавандула	118 - Лавандула	14 - Лавандула	119 - Лавандула
2011 г.	820 – Винени лозя	820 – Винени лозя	246 – Винени лозя	300 – Винени лозя
	2 308 – Кайсии	2 308 - Кайсии	1 038.6 - Кайсии	450 - Кайсии
	118 - Лавандула	118 - Лавандула	70.8 - Лавандула	600 - Лавандула
2012 г.	820 – Винени лозя	820 – Винени лозя	246 – Винени лозя	300 – Винени лозя
	12.5 – Праскови	-	-	-
	41 – Череша	-	-	-
	12 - Круши	-	-	-
	2 308 – Кайсии	2 308 - Кайсии	253.88 - Кайсии	110 - Кайсии
2013 г.	820 – Винени лозя	820 – Винени лозя	656 – Винени лозя	800 – Винени лозя
	41 – Череша	41 - Череша	8.2 - Череша	200 - Череша
	876 – Кайсии	876 - Кайсии	788.4 - Кайсии	900 - Кайсии

Слънчоглед

Показател/ Година	Засети площи (дка)	Пропаднали площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтиран и площи (%)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
2008 г.	23 000	0	23 000	100	4 140	180
2009 г.	23 050	0	23 050	100	4 149	180
2010 г.	23 500	0	23 050	100	4 465	190
2011 г.	9 000	0	9 000	100	2 250	250
2012 г.	22 497	0	22 497	100	4 499.4	200
2013 г.	20 000	0	20 000	100	5 800	290

Царевица

Показател/ Година	Засети площи (дка)	Пропаднали площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтиран и площи (%)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
2008 г.	17 900	0	17 900	100	9 310	520
2009 г.	11 000	-	10 300	-	3 605	350
2010 г.	12 500	0	12 500	100	8 750	700
2011 г.	10 000	0	10 000	100	7 500	750
2012 г.	12 000	0	12 000	100	2 400	200
2013 г.	20 000	0	20 000	100	16 000	800

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Реколта пролетници				
Показател/ Година	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Получена продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
2008 г.	55 – Пипер	1 – Пипер	2.25 – Пипер	150 – Пипер
	10 – Домати	10 – Домати	3 – Домати	300 – Домати
	35 – Картофи	35 – Картофи	7.7 – Картофи	220 – Картофи
	80 – Фасул	80 – Фасул	6.8 – Фасул	85 – Фасул
	62 – Сорго	62 – Сорго	12.5 – Сорго	202 – Сорго
	210 – Дини	210 – Дини	147 – Дини	700 – Дини
	40 – Пъпеши	40 – Пъпеши	16 – Пъпеши	400 – Пъпеши
	165 – Ориенталски тютюн	165 – Ориенталски тютюн	33 – Ориенталски тютюн	200 – Ориенталски тютюн
2009 г.	1 – Пипер	1 – Пипер	0.2 – Пипер	200 – Пипер
	26 – Домати	26 – Домати	7.28 – Домати	280 – Домати
	28 – Картофи	-	-	-
	30 – Фасул	30 – Фасул	1.5 – Фасул	50 – Фасул
	138 – Сорго	138 – Сорго	17.94 – Сорго	130 – Сорго
	305 – Дини	305 – Дини	146.4 – Дини	480 – Дини
	4 – Пъпеши	4 – Пъпеши	1.2 – Пъпеши	300 – Пъпеши
	139 – Ориенталски тютюн	139 – Ориенталски тютюн	22.24 – Ориенталски тютюн	160 – Ориенталски тютюн
2010 г.	30 – Домати	30 – Домати	30 – Домати	1 000 – Домати
	3 – Картофи	3 – Картофи	2 – Картофи	667 – Картофи
	150 – Дини	150 – Дини	150 – Дини	1 000 – Дини
	5 – Пъпеши	5 – Пъпеши	2.5 – Пъпеши	500 – Пъпеши
	140 – Ориенталски тютюн	140 – Ориенталски тютюн	28 – Ориенталски тютюн	200 – Ориенталски тютюн
2011 г.	15 – Домати	15 – Домати	7.5 – Домати	500 – Домати
	20 – Фасул	20 – Фасул	1.2 – Фасул	60 – Фасул
	70 – Дини	70 – Дини	35 – Дини	500 – Дини
	50 – Пъпеши	50 – Пъпеши	25 – Пъпеши	500 – Пъпеши
	105 – Ориенталски тютюн	105 – Ориенталски тютюн	15.75 – Ориенталски тютюн	150 – Ориенталски тютюн
2012 г.	10 – Домати	10 – Домати	1 – Домати	100 – Домати
	50 – Фасул	50 – Фасул	2 – Фасул	40 – Фасул
	70 – Дини	70 – Дини	35 – Дини	500 – Дини
	50 – Пъпеши	50 – Пъпеши	15 – Пъпеши	300 – Пъпеши
	130 – Ориенталски тютюн	130 – Ориенталски тютюн	10.4 – Ориенталски тютюн	80 – Ориенталски тютюн
2013 г.	10 – Домати	10 – Домати	3.5 – Домати	350 – Домати
	30 – Фасул	30 – Фасул	6 – Фасул	200 – Фасул
	50 – Дини	50 – Дини	35 – Дини	700 – Дини
	40 – Пъпеши	40 – Пъпеши	16 – Пъпеши	400 – Пъпеши
	135 – Ориенталски тютюн	135 – Ориенталски тютюн	28.35 – Ориенталски тютюн	210 – Ориенталски тютюн

Източник: Областна дирекция "Земеделие" гр. Силистра, 2015 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

От посочените данни в таблицата може да бъдат направени следните изводи:

- По отношение на **пшеницата** - размерът на засетите площи с пшеница до 2010 г. се увеличава, след което за периода 2011-2013 г. бележи тенденция към намаление (намаление с общо 13 000 дка за 2013 г. спрямо 2010 г.). Средният добив от културата има променливи стойности, но общата тенденция е към намаление (намаление с 36 кг/дка за 2013 г. спрямо 2008 г.);
- По отношение на **ечемика** – за периода 2009-2010 г. размерът на засетите площи с ечемик бележи тенденция към увеличение (увеличение с 4 165 дка за 2010 г. спрямо 2008 г.), след което се забелязва тенденция към намаление (намаление с 5 390 дка за 2013 г. спрямо 2010 г.). Най-висок среден добив от културата е отбелязан в началото на периода (2008 г. – 510 кг/дка), след което се наблюдава тенденция към намаление в отчетените средни добиви (намаление с 110 кг/дка за 2013 г. спрямо 2008 г.);
- По отношение на **маслодайната раница** - за периода 2009-2013 г. общата тенденция е към увеличение както при размера на засетите площи, така и при отчетените средни добиви от културата (увеличение за 2013 г. спрямо 2009 г.: засети площи – с 5 370 дка; среден добив – с 200 кг/дка);
- По отношение на **трайните насаждения** – с най-голям относителен дял в размера на засетите площи и отчетените средни добиви са кайсиите, винените лозя и лавандулата;
- По отношение на **слънчогледа** – за разглеждания период размерът на засетите площи с тази култура намалява (намаление с 3 000 дка за 2013 г. спрямо 2008 г.), докато средният добив бележи тенденция към увеличение (увеличение с 110 кг/дка за 2013 г. спрямо 2008 г.);
- По отношение на **царевичата** – размерът на засетите площи и средния добив от културата бележат тенденция към увеличение през разглеждания период (увеличение за 2013 г. спрямо 2008 г.: засети площи – с 2 100 дка; среден добив – с 280 кг/дка);
- По отношение на **реколтата от пролетниците** – за периода 2008-2013 г. с най-голям относителен дял в размера на засетите площи и средните добиви се открояват ориенталския тютюн, дините, пъпешите, доматиите и фасула.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Един от основните фактори, допринасящи за постигането на тези резултати, е политиката на ЕС за развитие на селските райони и насърчаването развитието на селското стопанство посредством различни мерки и субсидии.

Оценителен въпрос VI.5. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за опазване на околна среда и техническа инфраструктура?

Основните показатели за изследване в тази категория са свързани предимно с изграждане на техническа инфраструктура, което дава основание да се обединят в една тематична област на оценка.

В „Методическите указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройство за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г. и в „Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014-2020 г.), областни стратегии за развитие (2014-2020 г.), общински планове за развитие (2014-2020 г.); 2011 г. МРРБ“ се насърчава **включването на ключовите стратегически индикатори за интегриране на глобалните цели по околната среда**. След направена справка в НСИ и РИОСВ - Русе се установи че за седемте индикатора (относителен дял на антропогенно натоварените територии (инфраструктура, селища, промишлени обекти), съотношение между горските, земеделските и урбанизираните територии, емисии на парникови газове (приравнени към CO₂ еквивалент) на жител от населението, разходи за ДМА с екологично предназначение, разходи за ДМА с екологично предназначение на човек от населението, дял от територията с висок риск от ерозия, степен на постигане на националните цели за използване на ВЕИ и енергийна ефективност) **няма налична информация на ниво община**, поради тази причина източникът на информация, който бе използван е Общинска администрация – Алфатар.

В таблица 13 са представени наличните данни относно техническата инфраструктура.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Таблица 13. Основни индикатори за техническа инфраструктура и околна среда

Наименование на индикатора	Изпълнение на индикатора към 31.12.2011 г.	Изпълнение на индикатора към 31.12.2012 г.	Изпълнение на индикатора към 31.12.2013 г.
Инвестиции в пътната инфраструктура	101 227,00 лв. (в т.ч. но Мярка 322 – 37 150 лв.)	86 524 лв.	17 249 лв.
Дължина на изградени или подобрени пътища (I, II, III, IV и улична мрежа в населените места в км.)	0 км. изградени/подобрени пътища I клас Няма пътища II клас 0 км. изградени/подобрени пътища III клас 0 км. изградени/подобрени пътища IV клас 0 км. изградена/подобрена улична мрежа 0 км.	0 км. изградени/подобрени пътища I клас Няма пътища II клас 0 км. изградени/подобрени пътища III клас 14 300 км. изградени/подобрени пътища IV клас 0 км. изградена/подобрена улична мрежа	18 км. изградени/подобрени пътища I клас Няма пътища II клас 0 км. изградени/подобрени пътища III клас 0 км. изградени/подобрени пътища IV клас 3 327 м ² (дължина 554.5 м., ширина 6 м.) машинно и ръчно полагане на асфалт 350 м ² (дължина 87.5 м., ширина 4 м.) трошенокаменна настилка
Степен на завършване на въгреселищната мрежа (%)	100%	99.3%	99.3%
Население с подобрен транспортен достъп (%)	100%	100%	100%
Инсталирана система за безопасност – урегулирани кръстовища (бр.)	0 бр.	0 бр.	0 бр.
Инвестиции във водоснабдителната мрежа (лв.)	0 лв.	0 лв.	0 лв.
Рехабилитирана водопроводна мрежа (км.)	0 км.	0 км.	0 км.
Ремонт на магистрални водопроводи (км.)	0 км.	0 км.	0 км.
Ремонт на хранващ водопровод (км.)	0 км.	0 км.	0 км.
Изграждане на газоснабдителна мрежа (км.)	0 км.	0 км.	0 км.
Брой жители (домакинства), обслужвани от новите (рехабилитирани) мрежи (бр.)	1 065 бр. жители 248 бр. домакинства	1 065 бр. жители	816 бр. домакинства 126 фирми
Брой жители с режим на водоснабдяване (бр.)	0 бр.	0 бр.	0 бр.
Намаляване на загубите на вода по мрежата (%)	10 %	4%	-3 %
Обем на подадената вода чрез новите (рехабилитираните) мрежи след една година	-	-	-
Задоволеност на потребителите от водоснабдяване (%)	100%	100%	100%
Възстановени язовири (бр.)	0 бр.	0 бр.	0 бр.
Изграждане на отводнителни	0 км.	0 км.	0 км.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

канали (км.)			
Сметосъбиране (% от домакинствата); (% от предприятия и търговски обекти)	100% от домакинствата 80% от предприятия и търговски обекти	100% от домакинствата в гр. Алфатар и с. Алеково до 80 % в останалите населени места 100 % от предприятия и търговски обекти	100% от домакинствата 100% от предприятия и търговски обекти
Сметоизвозване (% от населението)	100% от населението за гр. Алфатар и с. Алеково 40% за останалите селища	100% от населението	100% от населението
Изградени компосто-хранилища (бр.)	0 бр.	0 бр.	0 бр.
Санирани сметища (бр.) (дка) (%)	0 бр. 0 дка 0%	0 бр. 0 дка 0%	0 бр. 0 дка 0%

Източник: Общинска администрация Алфатар, 2014 г.

Представените данни показват, че по време на изпълнението на ОПР 2007-2013 г. са направени инвестиции в транспортната мрежа в размер на 205 хил. лв. (за периода 2011-2013 г.), в резултат на които е осигурен пълен транспортен достъп на населението и напълно е изградена вътреселищната пътна мрежа. Броят на обслужваните от новоизградената пътна мрежа домакинства и фирми към 2013 г. възлиза съответно на 816 бр. и 126 бр. По отношение на уличната мрежа – през 2013 г. са положени ръчно и машинно асфалтова покривка с площ от 3 327 м² (дължина 554.5 м., ширина 6 м.) и трошенокаменната настилка с площ от 350 м² (дължина 87.5 м., ширина 4 м.). Водоснабдяване е осигурено за всички жители на общината. Негативна тенденция се наблюдава при загубите на вода, които са се увеличили и за 2012 г. възлизат на 54,15 %, а за 2013 г. – 57,48 %. Сметосъбирането и сметоизвозването са общински дейности, обхващащи 100% от жителите на общината.

Ключовите изпълнени проекти, които са оказали въздействие за подобряване на **водно-стопанската и екологичната инфраструктура** са свързани с изграждане на водопроводна мрежа и битова канализация и рекултивация на замърсени площи.

Оценка за настъпилите промени по отношение на екологичното състояние и рисковете в общината е направена чрез анкетно проучване, визуализирана на фигура 12:

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 12. Оценка за настъпилите промени по отношение на екологичното състояние и рисковете в община Алфатар¹²

Резултатите от проведеното анкетно проучване показват, че мнозинството от анкетираните (78%) считат, че не са настъпили особени промени по отношение на екологичното състояние и рисковете през периода на действие на ОПР 2007-2013. С еднакъв процент (11%) са посочили наличие на положителна промяна и тези, посочили наличие на отрицателни промени.

По отношение на **пътната инфраструктура** основно въздействие върху подобряването ѝ е постигнато чрез изпълнението на проекти за рехабилитация на общинската пътна мрежа и извършване на капитален ремонт на част от уличната мрежа на гр. Алфатар.

В допълнение, проведено е анкетно проучване за изследване на мнението на гражданите и е направена оценка за настъпилите промени по отношение на техническата инфраструктура през периода на действие на ОПР 2007-2013 г., визуализирана на фигура 13:

---

¹² Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 13. Оценка за настъпилите промени по отношение на техническата инфраструктура в община Алфатар¹³

Данните от фигурата показват, че над половината от анкетираните граждани (65%) са на мнение, че е настъпила положителна промяна по отношение на техническата инфраструктура през периода на действие на ОПР 2007-2013. Една четвърт от анкетираните (25%) считат, че няма осезаеми промени в развитието на техническата инфраструктура (няма устойчивост на извършените ремонти) през разглеждания период.

Значително въздействие върху **благоустрояването на обществените терени и сгради** е постигнато чрез определяне на потенциално опасните сгради общинска и частна собственост (негодни за обитаване, застрашени от срутване, вредни в санитарно-хигиенно отношение) на територията на общината, както и чрез извършване на ремонт и поддръжка на сградите общинска собственост.

Оценка за настъпилите промени по отношение на благоустрояването и сигурността на публичните пространства е направена чрез анкетно проучване, визуализирана на фигура 14:

¹³ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 14. Оценка за настъпилите промени по отношение на благоустрояването и сигурността на публичните пространства в община Алфатар¹⁴

От фигурата е видно, че 80% от анкетираните жители на общината са на мнение, че са настъпили положителни промени по отношение на благоустрояването и сигурността на публичните пространства през периода на действие на ОПР 2007-2013, като според 5% от участвалите в проучването се забелязва значителен напредък. Отрицателна промяна има според 10% от анкетираните, докато 5% от тях смятат, че няма настъпили съществени промени.

Оценителен въпрос VI.6. Каква е оценката на въздействието по отношение на индикаторите за развитие на административния капацитет?

В ОПР на община Алфатар 2007-2013 г. *приоритетно място е отделено на развитието на административния капацитет и подобряването на административното обслужване.* Във връзка с проследяване на развитието и подобряването на административния капацитет в плана за развитие на общината са заложили следните индикатори за наблюдение, информацията за които към края на 2013 г. е следната:

- Брой на обучителни курсове "Обучение на местни партньори за разработване и прилагане на интегрирани програми за развитие- 0 бр.
- Интегрирани програми за развитие - 0 бр.

¹⁴ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- Брой на преминали обучение по разработване, финансиране и управление на съвместни проекти и прилагане на интегрирани програми за управление. Брой на служители, участващи в програми за обучение - тип на обученията, продължителност на обученията, брой лица, преминали обучение – 5 бр. (2011 г.);
- Брой разработени проекти между общинската администрация, частния сектор, неправителствения сектор - 4 бр. (2013 г.);
- Брой проекти за трансгранично сътрудничество - 1 проект (2011 г.);
- Относителен дял на целево население, повлияно от проекти за ТГС - 10% (за 2012 г.);
- Брой проекти, получили техническа помощ за подготовката им - 0 бр.;
- Брой финансирани съвместни проекти между общинската администрация, частния сектор, неправителствения сектор – 2 бр. (2011 г.); 1 бр. (2013 г.).

За **повишаване на квалификацията на общинските служители** в община Алфатар се изпълнява проект *„Обучение на общинска администрация Алфатар за подобряване на административното обслужване и укрепване на административния капацитет“*, финансиран по ОПАК, като в края на периода на действие на ОПР 2007-2013 г. общо 29 служители на общината са преминали през обучение за осигуряване на служебно и професионално развитие.

Към края на 2013 г. служители на общинска администрация са участвали в изготвянето на четири проекта, които впоследствие не са получили финансиране и не са били реализирани (проект *„Реконструкция и модернизация на съществуваща сграда в ЦНСТ за деца“*; проект *„Повишаване качеството на образование на децата и учениците от ромски произход“*; проект *„Тракийско селище, антична и късно антична крепост, селище от епохата на първото българско царство, в местност „Караула“ гр. Алфатар*; проект *„Късно антична крепост, селище от епохата на Първото българско царство IX-X век и скални манастири от X век в местността „Сухата чешма“*).

Реализиран през 2011 г. е партньорски проект за трансгранично сътрудничество *„Да вървим творчески по моста на румъно-българските традиции“*, в който участват като партньори училищата ОУ „Христо Ботев“ - гр. Алфатар и ОУ „Иван Вазов“ - гр. Силистра и училища от гр. Баняса и с. Меджидия (Румъния). Друг реализиран трансграничен проект е проектът *„Обща земя“*, в който община Алфатар е партньор с общините Кайнарджа и

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Ситово. Основна цел на проекта е сближаване на селските общности чрез обмен в областите култура, занаяти и спорт. Дейностите по проекта са изпълнявани на ротационен принцип в Румъния и България.

По отношение на броя на финансираните съвместни проекти между общинската администрация, частния сектор и неправителствения сектор към края на 2011 г. в община Алфатар са финансирани два проекта на стойност от 28 928 лв. (Домашен социален патронаж и Обществена трапезария), а към края на 2013 г. е финансиран проект, на стойност 4 000 лв. за извършване на СМР дейности на джамията в с. Чуковец.

По отношение на он-лайн услугите, които общината предлага на гражданите, може да се обобщи следното – на сайта на община Алфатар е създадена секция **„Електронни услуги“**, чрез която всички граждани могат да подадат своето искане за определен вид услуга. Към момента общината предлага следните он-лайн **услуги**:

- Предоставяне на копие от документ, съдържащ публична или непублична общинска информация на хартиен или магнитен носител със или без заверка;
- Издаване на препис-извлечение от акт за смърт за втори и следващ път;
- Приемане и обработване на декларации за облагане с годишен данък върху притежаван лек автомобил;
- Издаване на удостоверение за идентичност на лице с различни имена;
- Издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения по Закона за местните данъци и такси;
- Издаване на удостоверение за наследници;
- Издаване на удостоверение за настоящ адрес;
- Издаване на удостоверение за постоянен адрес;
- Издаване на удостоверение за раждане – дубликат;
- Издаване на удостоверение за сключен граждански брак /дубликат/;
- Издаване на удостоверения за идентичност на административен адрес;
- Издаване на удостоверение за данъчна оценка на недвижим имот и незавършено строителство;
- Издаване на Удостоверение за наличието или липсата на задължения;
- Анкетна карта за оценка на качеството на обслужването и предоставената информация от служителите на ОА - Алфатар.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Относно *Географските информационни системи (ГИС)* - в Община Алфатар все още не е внедрена такава система. Предимство на въвеждането на географските информационни системи е, че те разширяват възможностите на цифровите планове и карти и позволяват данните, намиращи се в общинските регистри да се „свържат“ с цифровите карти. Така се осигурява възможност да се извършват различни типове справки, даващи пространствено разпределение на данните.

Оценка за настъпилите промени във връзка с развитието на административния капацитет е направена чрез анкетно проучване, визуализирана на фигура 15:

Фигура 15. Оценка за настъпилите промени по отношение развитието на административния капацитет в община Алфатар¹⁵

От резултатите, показани на фигурата, може да бъде направен извода, че мнозинството (71%) от анкетираните граждани отбелязва наличието на положителни промени по отношение на развитието на административния капацитет през периода на действие на ОПР 2007-2013, като според 5% от тях е настъпил значителен напредък. 14% от участвалите в проучването граждани считат, че няма осезаеми промени в развитието на административния капацитет, а според 10% от анкетираните е настъпила отрицателна промяна в това отношение.

В обобщение, чрез реализацията на множество дейности в изпълнение на ОПР 2007-2013 на община Алфатар, е постигнато развитие в изследваните сфери на общо въздействие, благодарение на което е допринесено и за цялостното развитие на общината.

¹⁵ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

VII. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

В тази част на последващата оценка са разгледани няколко от основните оценителни въпроси относно ефективността, ефикасността, полезността и икономичността на използваните ресурси.

Оценителен въпрос VII. 1. . Каква е ефективността (сравнителна ефективност) и ефикасността (икономическа ефективност) на използваните ресурси?

Оценката на ефективността и ефикасността на използваните ресурси се базира на сравнение между реално използваните ресурси при изпълнението на ОПР спрямо заложените за целия период на действие 2007-2013 г. Ефективността е необходимо да отговори на въпроса доколко са постигнати приоритетите, специфичните цели и мерките, а ефикасността дали постигнатите резултати водят до изпълнение на поставените цели. За целите на оценката на ефективността и ефикасността е извършен аналитичен преглед на изпълнените и договорени към 31.12.2013 г. проекти и дейностите, реализирани от община Алфатар, други организации и частни предприятия (*виж Приложение 2*).

Предвид *липсата на количествено измерими индикатори относно очакваната степен на въздействие и постигане на резултатите по цели, приоритети и мерки към края на 2013 г.*, оценката на ефективността и ефикасността *е извършена на база съотношението между планирано финансово изпълнение и реалното изпълнение в съответствие с реализираните проекти и дейности към 31.12.2013 г.*

За целите на сравнението са използвани финансовите данни от приетата индикативна таблица за периода 2007-2013 г. по видове финансиране (средства от бюджета на общината; централния бюджет, фондовете на ЕС, ЕЗФРСР, частни инвестиции и други източници) и данните от реалното изпълнение по видове финансиране, отразено в Приложение 2.

В таблица 14 е представено обобщеното сравнение между планираните и изпълнени във финансово съотношение проекти и инициативи:

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Таблица 14. Ефективност и ефикасност на приоритетите в изпълнение на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.

Наименование на приоритета	Планиран бюджет (в хил. лв.)	Изпълнен бюджет (в хил. лв.)	Процентно съотношение изпълнение
Приоритет 1. Изграждане и поддържане на надеждна и адекватна на потребностите техническа и информационна инфраструктура, водеща до повишаване на привлекателността за инвестиции и подкрепяща ускореното социално-икономическо развитие на общината	18 836	7 487	40%
Приоритет 2. Повишаване на благоприятна местната икономическа активност	4 664	67	1%
Приоритет 3. Постепенно повишаване на качеството на живот на населението и подобряване и усъвършенстване на социалната инфраструктура	1 485	1 231	83%
Приоритет 4. Отчитане, съвместяване и повишаване ролята на местния капацитет и структури при вземане на управленчески решения и прилагане на политиката за общинско развитие	11	0	0%
Общо за ОПР на община Алфатар 2007-2013 г.	24 996	8 785	35%

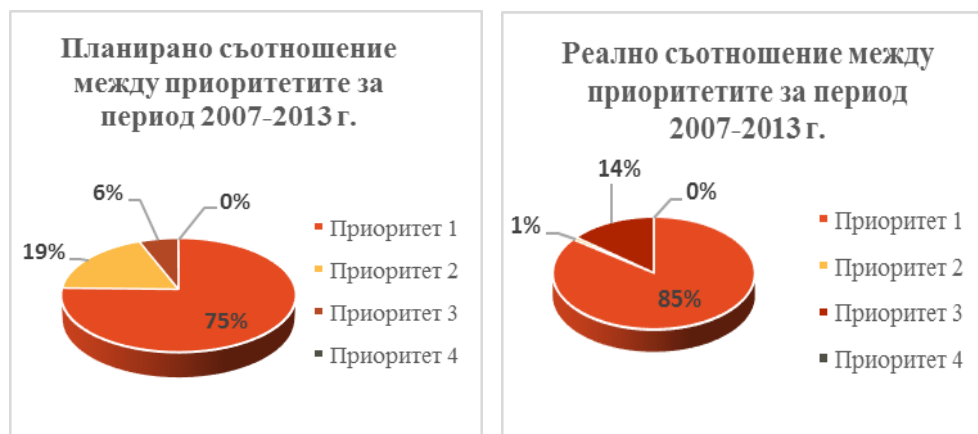
Източник: Приложение 2 „Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Алфатар 2007-2013 г.“

Планираните средства за изпълнение на четирите приоритета възлизат на 24 996 хил. лв. Съотношението на общото изпълнение спрямо планираното е 35%. Финансовото изпълнение на Приоритети 1 и 3 е над средното за ОПР. Въпреки предприетите мерки и действия от страна на общината, Приоритет 2 се характеризира с незадоволително изпълнение, а Приоритет 4 - с лошо финансово изпълнение. Реалното изпълнение на финансовия план на ОПР е по-високо, но липсва информация относно осъществените частни инициативи, които не са подкрепени от публични средства.

На фигура 16 е представена сравнителна съпоставка между планираната финансова тежест на приоритетите спрямо планираното им съотношение и реалното изпълнение.

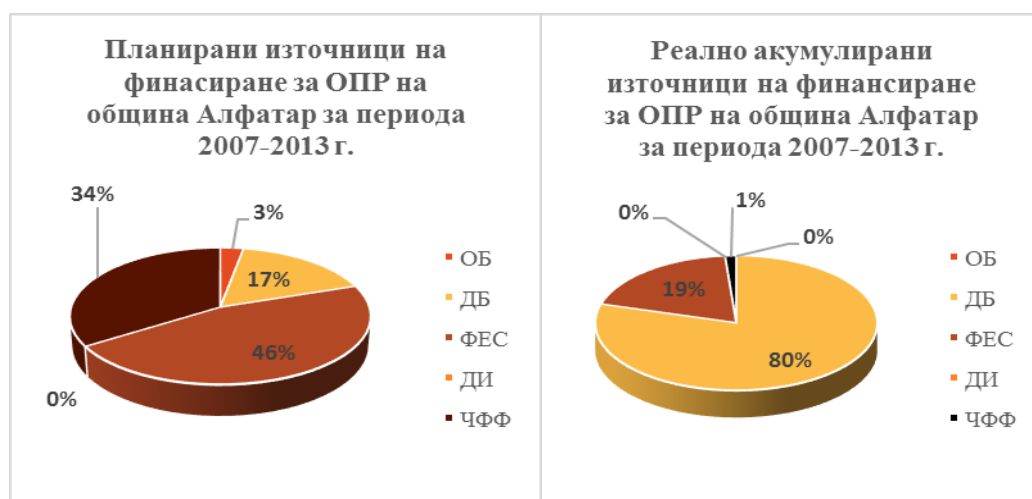
ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.

Фигура 16. Финансова тежест на приоритетите в ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.¹⁶

От посочените данни могат да се направят следните изводи: има промяна във финансовата тежест на приоритетите спрямо планираната. Въпреки че основната сума е акумулирана в изпълнение на Приоритет 1, който включва мерки за изграждане и поддържане на надеждна и адекватна на потребностите техническа и информационна инфраструктура, както е планирана, на второ място по реализиран финансов ресурс е Приоритет 3 с 14% спрямо 6% планирани. Разлика в изпълнението се наблюдава при Приоритет 2 (1% реализиран финансов ресурс спрямо планирания от 19%). Реализирането на финансов ресурс по Приоритет 1 (85%) е по-голямо от планираното, за сметка на останалите Приоритети – 2, 3 и 4.

Сравнителна съпоставка на планираните източници на финансиране и реално акумулираните е представена на фигура 17:

Фигура 17. Източници на финансиране на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.¹⁷

¹⁶ Източник: Приложение 2 „Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Алфатар 2007-2013“ и индикативна финансова таблица на ОПР на община Алфатар 2007-2013 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Представените данни сочат, че основният акумулиран финансов ресурс в размер на 80% от общия финансов бюджет е от централния бюджет, който е значително по-голям от планирания дял от 17%. Акумулираният финансов ресурс от общинския бюджет към края на 31.12.2013 г. е незначителен. Финансовият ресурс, акумулиран от средства от ЕС, също е по-малък от планирания – 19% от 46%. Реализираните частни инвестиции са значително по-ниски от планираните, което е свидетелство и за липсата на интерес от страна на търговските дружества за инвестиции. Други източници на финансиране не са били планирани.

От посочения анализ може да се направи извода, че въпреки усвоените инвестиции от Централния бюджет и Фондовете на Европейския съюз, ОПР на община Алфатар не е бил реализиран във финансово отношение, поради особено големия размер на прогнозираните и планирани средства.

Оценителен въпрос VII. 2. Каква е ползността на използваните ресурси?

Измерването на ползите и ползността на ОПР е по-трудно доказуемо, поради факта, че социалните и екологични ползи не се изчисляват, а се анализират.

Конкретните ползи (въздействия/резултати/продукти) и разходи за общността са представени в *Приложение 2* към Последващата оценка на община Алфатар и са добра основа за анализ и съпоставка с бъдещите последващи оценки на Общинските планове за развитие за следващите програмни периоди.

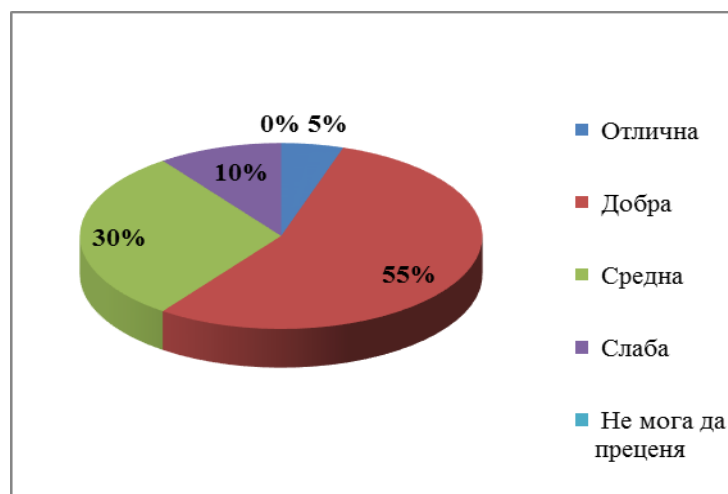
Показателна за ефективността, ефикасността и ползността на използваните ресурси е *оценката на прилаганата политика за регионално и местно развитие на местната общност*, която е посочена на фигура 18:

---

¹⁷ Източник: Приложение 2 „Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Алфатар 2007-2013“ и индикативна финансова таблица на ОПР на община Алфатар 2007-2013 г

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Фигура 18. Оценка провежданата политика за регионално и местно развитие на община Алфатар¹⁸

Над половината (55%) от анкетираните граждани на община Алфатар смятат, че политиката за местно развитие е добра, като 5% от тях я определят като отлична. 30% от са посочили, че политиката е на средно ниво. 10% от участвалите в проучването са на мнение, че провежданата политика за регионално и местно развитие е слаба.

Тези резултати ни дават основание да изведем твърдението, че ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 оказва положително въздействие върху общността и целевите групи.

Оценителен въпрос VII. 3. Каква е икономичността на използваните ресурси?

Изпълнението на проектите на ОПР на община Алфатар, съфинансирани от ЕС или други източници, е възложено чрез провеждане на процедури по реда на ЗОП за Община Алфатар, а за останалите бенефициенти по реда на ПМС № 55 (№ 69 през 2013 г.). Изпълнителите са избрани въз основа на 2 критерия – „икономическа най-изгодна оферта“ или „най-ниска цена“. Това ни дава основание да направим извод, че прилагането на принципите на публичност и прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и недопускане на дискриминация при възлагане на изпълнението са предпоставка за икономичност, ефективност и ефикасност при разходване на публичните средства при изпълнението на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.

¹⁸ Източник: Собствено анкетно проучване, през месец декември 2014 г.

**VIII. ОСНОВНИ ФАКТОРИ ОКАЗАЛИ КЛЮЧОВО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ЗА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-
2013 г.**

Основен фактор за развитието на общината безспорно е *членството на България в ЕС (от 2007 г.) и достъпът до финансови средства от Европейски фондове*. Чрез анкетно проучване е представена оценката на местната общност относно степента на влияние на влизането на България в ЕС и достъпът до финансови средства от европейски фондове върху положителното развитие на общината, визуализирана на фигура 19:

Фигура 19. Оценка на степента на влияние на влизането на България в ЕС и достъпът до финансови средства от европейски фондове върху положителното развитие общината¹⁹

Анкетиранияте в голяма част определят като висока до средна степента на въздействие за положителното развитие на общината, което оказва членството на България в ЕС и достъпът до нови алтернативни финансови източници.

Един от основните и ключови фактори, който оказва влияние върху изпълнението на Общинския план за развитие и секторните политики, провеждани от общината, е *настъпилата през 2008-2009 г. световна икономическа криза*. В резултат на кризата, всички страни в Европа изпаднаха в рецесия и България не беше изключение. Кризата доведе до рязко намаляване на доходите на населението, което от своя страна доведе до

¹⁹ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

ниска събираемост на данъците и неизпълнение на приходните части на централния и общински бюджети. Планираните от държавата, общините и бизнеса средства за инвестиране в развитие на инфраструктура и дейности намаляха, а в отделни моменти буквално бяха спрени. През 2011 г. България отбеляза 2% икономически растеж, което се смята за знак за възстановяване. През 2012 г. се разрази и криза, която основно засегна ЕС. Тя беше предизвикана от фалита на Гърция и дълговите проблеми на другите страни от Евронзоната (особено Испания и Италия), което предизвика опасения за разпадане на еврото и крах на целия ЕС. Това засегна и България като член на Съюза. През последните месеци ситуацията в Европа се подобрява, но България все още не е възстановила своя растеж на развитие. В края на 2013 г. инвестициите отбелязват спад, след няколко тримесечия на относително малък растеж. През изминалата година има и нулев растеж на кредити за бизнеса, което се случва за първи път, откакто се събират данни. В такава трудна обстановка изпълнението на планираните мерки в общинските планове за развитие (в това число и на община Алфатар) е повече от предизвикателство. Въпреки затрудненията от външната среда в община Алфатар са изпълнени общо 55 проекта и инициативи, между които общински проекти и проекти на други заинтересовани страни, което се определя като доста добро постижение.

По отношение на **административния капацитет** за изпълнение на плана, той трябва да се разглежда в неразривна връзка с **общия капацитет на държавната администрация за изпълнение на програми и проекти**. В етапите на подготовката, оценката, изпълнението, мониторинга и контрола на проектите участват множество отговорни страни, което предполага съществуването на координация и взаимодействие между тях. На практика обаче, този процес е трудно осъществим. В тази връзка един от основните фактори, водещи до създаването на **прекомерна административна тежест**, е ниското ниво на доверие между отделните звена, както и между институциите и бенефициентите, което дава отражение във въвеждането на свръх-контроли, припокриване в обхвата на контролните дейности, извършвани от отделните органи, „презастраховане“ и съответно бюрократизиране на процесите, ограничение на гъвкавостта на институциите и забавяния на всеки етап от проектния цикъл. Тази тежест е още по-голяма, когато различните контролни органи предоставят различни, в нередки случаи, противоречащи си становища по коректността или законосъобразността на един и същ разход/документ/действие. Поради недостатъчен административен капацитет в началото на

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

периода не бяха договорени в срок множество проекти, а по някои финансови линии подадените проекти чакаха одобрение с години. В процеса на изпълнение на проектите също бяха допускани пропуски в сроковете за проверка на документите, което водеше до забавяне на изпълнението. Утежняване и забавяне процеса на изпълнение на проектите създават и процедурите по предварителен/последващ контрол на документациите за възлагане на обществените поръчки, които в допълнение не създават гаранции за общината, че впоследствие няма да бъдат наложени финансови корекции за нарушения в същите процедури. Наложените финансови корекции също могат да се отнесат към оценката на капацитета за управление на проекти, въпреки че това доста често се дължи не толкова на лошо изпълнение, колкото на презастраховане от страна на управляващите органи на оперативните програми.

Наличният финансов ресурс е друг фактор, който оказва съществено влияние върху политиката за местно развитие. Данните от проведеното анкетно проучване сочат, че той се оценява като по-скоро недостатъчен.

В тази връзка важен фактор е и **отпускането в срок на всички планирани средства за изпълнение на проектите**. На база на информацията, получена от Общинска администрация-Алфатар, може да бъде обобщено, че проектите, които са се финансирани със средства от общинския бюджет, както и тези със средства от Оперативните програми на ЕС, са били отпуснати в срок.

В допълнение, Община Алфатар показва доста **добра успеваемост и активност в кандидатстването** и изпълнението на проекти към различни финансиращи програми. Общият брой на подадените проектни предложения към 31.12.2013 г. е 71 бр., от които 55 бр. са изпълнени, а 4 бр. са в процес на реализация.

Положително въздействие върху административния капацитет на общината, имат и създадените междуобщински партньорства.

В община Алфатар се поддържа актуален регистър на изпълняваните проекти, проектите, чакащи финансиране и приключилите вече проекти, а на сайта на общината регулярно се публикува информация относно дейностите по изпълняваните проекти.

Освен осигурената нормативна рамка на процеса по разработване и управление на проекти и осъществяването на различни политики от общината, през периода на изпълнение на общинския план за развитие, служителите са преминавали през различни

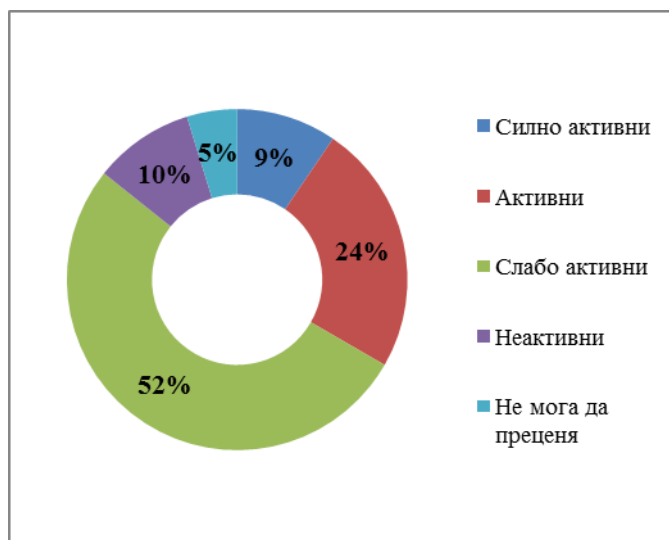

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

обучения, свързани с повишаване на техните знания и умения в областта, в която работят, и по този начин са повишили общата си компетентност за изпълнение на задълженията си.

Един от факторите по отношение на изпълнението на ОПР е проектната активност, както на Община Алфатар като бенефициент, така и на отделните заинтересовани страни - бенефициенти по различните програми, в това число и фондовете на Европейския съюз.

Заинтересованите страни, включително образователните, социалните, културните, спортните, бизнес и неправителствени организации могат чрез привличане на външен финансов ресурс да въздействат за развитието на сферата, в която е насочена дейността им. Чрез анкетно проучване бе получена оценка за проектната активност на заинтересованите страни, като оценката е представена на фигура 20:

Фигура 20. Оценка относно проектната активност на заинтересованите страни в община Алфатар за устойчиво развитие на територията²⁰

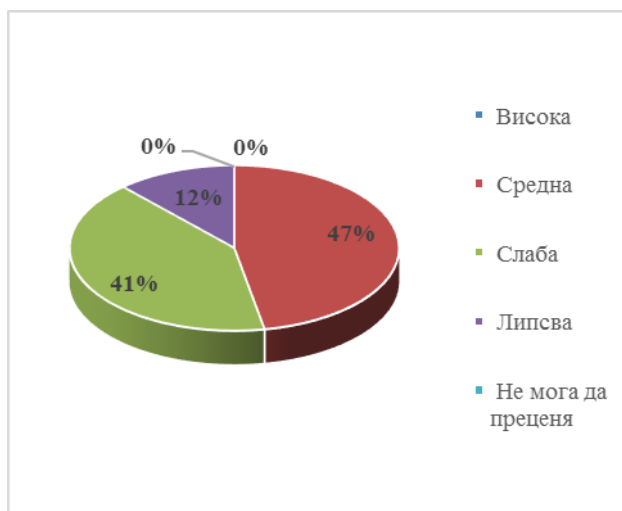
От данните от проучването, може да бъде направен извода, че мнозинството (52%) от анкетираните граждани на община Алфатар са на мнение, че проектната активност на заинтересованите страни е слаба, като според 10% от анкетираните граждани липсва всякаква активност. От друга страна, близо една четвърт (24%) от анкетираните определят заинтересованите страни като активни, като според 9% от участвалите в проучването има наличие на силна активност за постигане на устойчиво развитие. 5% от гражданите не могат да дадат мнение по въпроса.

²⁰ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

В пряка връзка с проектната активност е **заинтересоваността и участието на местната общност във връзка с провежданите дейности по реализация на ОПР 2007-2013 г.** Екипът на изпълнителя проучи общественото мнение по този въпрос, като данните са визуализирани на фигура 21:

Фигура 21. Оценка на заинтересоваността и участието на местната общност във връзка с провежданите дейности по реализация на ОПР 2007-2013 г.²¹

Видно от фигурата е, че по отношение на оценката на заинтересоваността на местната общност във връзка с провежданите дейности по реализация на ОПР 2007-2013 г. анкетиранията са на противоположни мнения – според 47% заинтересоваността на местната общност е на средно ниво, докато 41% я определят като слаба. 12% от участвалите в проучването считат, че заинтересованост от страна на местната общност изобщо липсва.

Друг фактор е **плановата осигуреност** за развитие на местна политика. Областите на политика, за чието реализиране отговаря институцията - българска община, в частност Община Алфатар, са дефинирани в ЗМСМА, чл. 17, т. 1., където законодателят определя правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение в сферата на:

- общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
- устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;

²¹ Източник: Собствено анкетно проучване, проведено през месец декември 2014 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- образованието;
- здравеопазването;
- културата;
- благоустрояването и комуналните дейности;
- социалните услуги;
- опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
- поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
- развитието на спорта, отдиха и туризма.

Изпълнението и приложението на основните области на политиките, които са от компетентността на община Алфатар е обезпечено с приети и действащи стратегически документи (таблица 15), основните от които са Общинският план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г. и Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г., в чийто обхват са включени всички политики.

Следващата таблица показва връзката между областите на политика по ЗМСМА и доколко те са осигурени със стратегически или програмни документи.

Таблица 15. Оценка на обезпечеността на областите на политика с действащи стратегически (програмни) документи към 2013 г.

Област на политика по ЗМСМА	Стратегически и/или програмни документи
Общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.; • Програмата за управление на общината Алфатар за периода 2007-2011 г.; • Програмата за управление на общината Алфатар за периода 2011-2015 г.; • Стратегия за управление на общинската собственост в община Алфатар за периода 2009-2011 г.; • Програма за управление и разпореждане с имотите - общинска собственост в община Алфатар през 2009-2011 г.; • Стратегия за управление на общинската собственост в община Алфатар за периода 2012-2015 г.; • Програма за управление и разпореждане с имотите - общинска собственост в община Алфатар през 2012-2015 г.
Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Образованието	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007–2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.
Здравеопазването	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.
Културата	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007–2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.
Благоустрояването и комуналните дейности	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007–2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.
Социалните услуги	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.; • Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Алфатар (2011-2015 г.); • Годишен план за изпълнение на общинската стратегия за развитие на социалните услуги за периода 2011-2012 г.; • Общинска програма за закрила на детето в община Алфатар за 2013 г.
Опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.; • План за енергийната ефективност на община Алфатар за периода 2013-2016 г.; • План за защита при бедствия в община Алфатар за 2012 г.; • Общинска програма за опазване на околната среда на общ. Алфатар за периода 2009-2013 г.
Поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.
Развитието на спорта, отдиха и туризма	<ul style="list-style-type: none"> • Общински план за развитие на община Алфатар за периода 2007-2013 г.; • Програмата за управление на общината за периода 2011-2015 г.

Източник: Функционален анализ на Общинска администрация Алфатар, окончателен доклад, 2013 г.

Като цяло може да се направи извода, че всички политики на общината са покрити със стратегически документи, като основно внимание е обърнато върху областите: общинско имущество, общински предприятия, общински финанси, данъци и такси, общинска администрация; социални услуги; опазване на околната среда и рационално използване на природните ресурси. Това е допринесло и за постигнатите резултати през периода 2007-2013 г.

IX. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПОЛИТИКАТА ЗА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО РАЗВИТИЕ

Общинският план за развитие на община Алфатар 2007-2013 г. е основополагащ документ за провеждане на регионална политика на местно ниво. Чрез разработването му е създадена стратегия за развитието на района и са обективирани действията на местната изпълнителна власт. Създадени са условия за планирани и целенасочени действия, с които да се подобри жизнения стандарт на живеещите в общината. От гледна точка на оценката на стратегическия документ е изключително важно да се анализира текущата ситуация на територията на общината и да се оценят ефектите и въздействията от изпълнението на плана.

По отношение на процеса на планиране и програмиране са налице определени тенденции, произтичащи от разбирането, че планът е еднократен акт със завършен краен продукт. Това предполага преди всичко вътрешно усъвършенстване на процеса на планиране и частично развитие на неговите съставни елементи. Сред другите рискове е външната променлива и динамична среда, която би повлияла върху реализирането на целите на местната политика за развитие.

При изготвянето на общинския план за развитие на община Алфатар липсват конкретно измерими индикатори, което от своя страна води до трудности при оценяване изпълнението на плана и това в каква степен заложените цели/приоритети са постигнати, поради което за обективност на оценката бяха използвани финансови индикатори по мерки, специфични цели и приоритети.

При изпълнението на общинския план за развитие на община Алфатар за 2007-2013 г. се наблюдават различни тенденции в постигането на приоритетите.

Планираните средства за изпълнение на четирите приоритета за периода 2007-2013 г. възлизат на 24 996 хил. лв. Съотношението на общото изпълнение спрямо планираното е 35%. Финансовото изпълнение на *Приоритетите 1 и 3* е над средното за ОПР, а за останалите два приоритета изпълнението е под средното ниво на ОПР.

Като цяло могат да се направят следните изводи за изпълнението на ОПР на община Алфатар за периода 2007-2013 г.:

- *привлечен е значителен външен финансов ресурс;*
- *изпълнени/в процес на изпълнение към 31.12.2013 г. са основополагащи за развитието на община Алфатар проекти;*

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

- *по-ниският дял на финансово изпълнение се дължи предимно на късното стартиране на Оперативните програми и оптимистичното планиране на бюджета на ОПР 2007-2013 г., което надхвърля възможностите за привличане на финансов ресурс от Фондовете на Европейския съюз, както и настъпилата финансово-икономическа криза.*

Община Алфатар е реализирала главно **проекти** за извършване на ремонт на **пътната инфраструктура**, изграждане на **канализационна и водопроводна инфраструктура**, подобряване на **образователната и социалната инфраструктура**. Подобрено е **административното обслужване**, както по отношение на бизнеса, така и за гражданите. Въпреки това е необходимо общината да продължи инвестициите в проекти за подобряване на условията за развитие на бизнеса на местно ниво, оптимално използване на природните ресурси, развитие на селското стопанство и стимулиране на развитието на местния потенциал за туризъм, търговия и услуги.

По-общите въздействия на изпълнените проекти и дейности са следните:

- подобрена е транспортната инфраструктура и е облагородена градската среда;
- подобрена е образователната инфраструктура;
- подобро е качеството на околната среда;
- повишен е процентът на населението, което е с подобро водоснабдяване и канализация, изградено е едно локално съоръжение за пречистване на отпадни води в ДСХ „Щастлива старост” и ЦДГ „Щастливо детство” в гр. Алфатар.

Общинската администрация е създала добра организация за изпълнение на проектите, изготвен е и окончателен доклад за наблюдение и оценка на ОПР. Регулярен мониторинг и наблюдение не е извършен, поради факта, че не е разработена система/механизъм за оценка и мониторинг, съдържаща конкретни и измерими индикатори за проследяване на изпълнението.

С предприетите действия свързани с осигуряване на информация и публичност относно реализацията на ОПР, общината е осигурила широка обществена подкрепа и е включила в процеса на изпълнение всички заинтересовани страни.

Процесът на изпълнение на плана е повлиян от редица положителни и негативни фактори. Община Алфатар е успяла да привлече значителен ресурс от средства на Европейския съюз и други национални източници на финансиране. Безспорно финансовата криза в Европа е оказала негативно въздействие върху изпълнението на плана, тъй като в

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

известна степен са намалели частните инвестиции, както и значително се е увеличила безработицата, породена от липсата на възможност за заетост.

Местните заинтересовани страни смятат, че основните фактори, стимулиращи развитието на община Алфатар през последните години са развитието на социалната среда, създаването на успешни партньорства с други общини, съхраняването на традициите и културните ценности и подобряването на административния капацитет.

От направеното анкетно проучване, в обобщение на мнението на гражданите, основните препоръки, които могат да се направят по отношение на политиката за местно развитие са:

- **създаване на обществен съвет** от активни и изявени представители на местната общност, изпълняващ функции за обсъждане и изготвяне на предложения по важни за развитието на общината въпроси;
- оформяне на **визия за развитието** на община Алфатар: "Какво, кога, как, с кого и за кого!";
- подобряване на **условията за бизнеса**, мерки за **привличане на инвеститори** в община Алфатар и осигуряване на **заетост**;
- подобряване на **образователната инфраструктура** и в частност откриване на средно специализирано училище в гр. Алфатар;
- подпомагане развитието на **туризма**;
- **подпомагане на младите родители** и привличане на млади хора за заселване в общината;
- създаване на местен **обществен фонд „Алфатар“** за подпомагане на хора, изпаднали в крайна нужда;
- осигуряване на **подкрепа и реализация на талантиливи млади хора** в общината.

Основна предпоставка за привличане на инвестиции е реализацията на проекти, финансирани от ЕС или други източници като Международен фонд „Козлодуй“ (МФК), Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП), програмите ПУДООС, ФАР и САПАРД. Поради това трябва да се насърчава **приоритетното кандидатстване с проекти, за да може да бъде привлечен по-голям дял външен финансов ресурс.**

За подобряване на местното развитие е отчетена **необходимостта от увеличаване на броя на местните сдружения и фондации, които реализират проекти с цел акумулиране на по-голям финансов ресурс и допринасяне за развитието на общината.**

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

След обстоен преглед на *Общинския план за развитие на община Алфатар за периода 2014-2020 г.* констатирахме, че *в него са отстранени основните недостатъци в системата за мониторинг на ОПР 2007-2013г. - липсата на ясни и измерими, междинни и най-вече крайни индикатори за проследяване на изпълнението и липсата на Програма за реализация.* Това ще позволи изготвянето на точна и обективна последваща оценка. *Основна препоръка към ръководството на общината е да се изготви и междинна оценка, с която да се дадат конкретни препоръки, прецизиране и актуализиране на ОПР на община Алфатар 2014-2020 г. в средата на периода на неговото изпълнение.*

Препоръката ни към Кмета на Община Алфатар и към Общински съвет - Алфатар е регулярно да се изготвят и приемат съгласно изискванията на ППЗРР, пълни годишни доклади за изпълнението на ОПР, в които да се включи и отчет на планираните индикатори и показателите за въздействие.

В новия ОПР за периода 2014-2020 г., всички дефинирани приоритети и цели са съгласувани с европейските, националните и регионалните стратегически документи, поради което оценителят няма конкретни препоръки относно подобряване на външната съгласуваност на документа.

По отношение на *местните секторни политики* се препоръчва след изтичането на срока на действие на приетите, своевременно да се актуализират или *да се разработят нови за срок, покриващ времевата рамка на ОПР на община Алфатар за периода 2014-2020 г.*

По отношение прилагането на *принципите на информираност, партньорство и публичност, препоръките са насочени към запазване на използваната форма за осигуряване на публичност чрез Интернет страницата на общината, провеждане на обществени обсъждания и информационни събития.*

С оглед на изведената последваща оценка, анализа на тенденциите на статистическите показатели, изградения капацитет за разработване и управление на проекти, *оценителят дава положителна прогноза относно местното развитие на община Алфатар и прогноза за по-високо средно изпълнение на ОПР на община Алфатар за периода 2014-2020 г. спрямо предходния план.*

**ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА АЛФАТАР ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.**

Х. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1. Анкетна карта за проучване на общественото мнение относно изпълнението на Общински план за развитие (ОПР) на община Алфатар за периода 2007-2013 г.;

Приложение №2. Списък с реализирани проекти и дейности на ОПР Алфатар 2007-2013 г.